

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Základní umělecké školy Klementa Slavického
Praha - 5 Radotín, Zderazská 6**

„Ars una, species mille. Umění jedno, podob tisíc.“

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	8
3.1	Zaměření školy.....	8
3.2	Vize školy.....	8
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	10
5.1	Přípravné studium	11
5.1.1	Předpřípravná výchova (PPV) pro všechny obory	11
	ZUŠ.....	11
5.1.2	Sborové zpívání předškolních dětí.....	12
5.1.3	Přípravná hudební výchova (PHV).....	12
5.2	Studijní zaměření.....	14
5.2.1	Studijní zaměření Hra na klavír	15
5.2.2	Studijní zaměření Hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)	21
5.2.3	Studijní zaměření Hra na akordeon.....	29
5.2.4	Studijní zaměření Hra na cembalo	36
5.2.5	Studijní zaměření Hra na varhany	44
5.2.6	Studijní zaměření Hra na housle	51
5.2.7	Studijní zaměření Hra na violoncello.....	57
5.2.8	Studijní zaměření Hra na kytaru	63
5.2.9	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	74
5.2.10	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	80
5.2.11	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	87
5.2.12	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	96
5.2.13	Studijní zaměření Hra na saxofon	101
5.2.14	Studijní zaměření Hra na trubku	106
5.2.15	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	113
5.2.16	Studijní zaměření Sólový zpěv	120
5.3	Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby	129
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	132
6.1	Přípravné studium	134
6.2	Studijní zaměření Výtvarný obor	136
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	140
7.1	Přípravné studium	140
7.2	Studijní zaměření Taneční obor	141
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	151
8.1	Přípravné studium	151

8.2	Studijní zaměření Literárně - dramatický obor	152
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	157
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	158
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	159
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	159
11.2	Oblasti vlastního hodnocení školy	160

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Klementa Slavického,
Praha 5 - Radotín, Zderazská 6

Motivační název ŠVP: „Ars una, species mille. *Umění jedno, podob tisíc.*“

Předkladatel: Základní umělecká škola Klementa Slavického, Praha 5 - Radotín, Zderazská 6

Adresa: Zderazská 6/60, Praha 5 - Radotín, 153 00

IČO: 673 605 72

Ředitel školy: Pavel Motlík

Telefon: 257 811 660

Fax: 257 811 663

E-mail: zusradotin@zusradotin.cz

Web: www.zusradotin.cz

Zřizovatel: Hlavní město Praha

Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

IČ: 000 645 81

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2012

podpis ředitele a kulaté razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Čtyřoborová škola (HO, VO, TO, LDO) s kapacitou cca 480 žáků.

Přibližné počty žáků v jednotlivých oborech:

- Hudební obor (HO) - 270
- Výtvarný obor (VO) - 90
- Taneční obor (TO) - 70
- Literárně-dramatický obor (LDO) - 12

2.2 Historie a současnost školy

Zrození školy se váže k datu 1. září 1955. V obci Radotíně vzniká pobočka Základní školy ve Zbraslavi. Otevřeno je houslové a klavírní oddělení. Tato forma trvá tři roky.

Ve školním roce 1959/60 se z pobočky stává samostatná škola a rozšiřuje se o akordeonové a dechové oddělení. V dalším roce přichází zásadní změna koncepce estetické výchovy. Vytvářejí se lidové školy umění se čtyřmi obory: hudebním, tanečním, výtvarným a literárně-dramatickým. V roce 1966 byl otevřen výtvarný obor a v dalším roce má už škola všechny obory.

Na škole se vystřídala řada učitelů, vyměnily se generace. Většina učitelů byli a jsou pedagogickými osobnostmi. Vysoká úroveň jejich práce se předává jako štafeta od prvopočátků až do současnosti. Soutěže interpretační, výtvarné i posluchačské přinášely a přinášejí řadu úspěchů. Škola vychovala nejen nadšené amatéry, ale připravila i mnoho talentovaných žáků k profesionálnímu studiu. K této vysoké úrovni jistě napomáhal styk s významnými pedagogy a umělci. Jsou mezi nimi taková jména jako B. Bělčík, Fr. Bonuš, A. Grünfeldová, I. Hurník, M. Kopelent, E. Leichner, A. Máchová, Kl. Slavický, I. Štraus a mnoho jiných.

Mnoho let byla škola jediným kulturním centrem v obci. Od vzniku Kulturního střediska obě organizace úspěšně spolupracují.

Prolínáním oborů se kultivují osobnosti žáků a rozvíjejí se jejich estetické zájmy.

V současné době má škola mimo svou hlavní budovu na Zderazské ulici dvě odloučená pracoviště: Náměstí Osvoboditelů 44, kde se vyučuje taneční obor, literárně-dramatický obor a část hudebního oboru, a ZŠ Loučanská, kde sídlí výtvarný obor.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má průměrně 25 pedagogů, z toho nejvíce v hudebním oboru. Přibližné rozložení pedagogů v jednotlivých oborech: VO - 1, TO - 2, LDO - 1, HO - 20.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje s ostatními ZUŠ v regionu, s MČ Praha 16, s KS a dlouhodobě též s partnerským městem Burglengenfeld v SRN. V roce 2012 oslavíme již 20. výročí této mezinárodní spolupráce.

Spolupracujeme také s neziskovou organizací ADRA, s ostatními školami v regionu (MŠ, ZŠ, gymnázium) a dlouhodobě i s domy s pečovatelskou službou v obci.

Pravidelně se účastníme kulturních projektů Kulturního střediska i MČ Praha 16.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Všechny budovy, ve kterých škola působí, jsou v majetku obce. Hlavní budova prošla rozsáhlou rekonstrukcí a plně vyhovuje výuce HO.

LDO pracuje v sále Kulturního střediska, který odpovídá jeho potřebám, ale chybí jakékoliv zázemí. Před každým začátkem výuky a po ní se musí veškeré věci potřebné k výuce vyklidit, což není zdaleka ideální.

TO pracuje v sále, který není příliš veliký, ale je vcelku dobře vybavený.

Výuka hudební nauky a PHV se střídá s výukou bicích nástrojů (chybí speciální učebna bicích nástrojů).

VO pracuje v prostorách ZŠ.

Škole chybí vlastní sál na pořádání koncertů a vystoupení všech oborů.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, hudební nástroje jsou obnovovány a škola disponuje množstvím nástrojů, které zapůjčuje začínajícím žákům.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Škola

- poskytuje co nejširší možnou nabídku základního uměleckého vzdělávání ve všech čtyřech oborech
- vštěpuje žákům pevné základy v jednotlivých oborech a učí je potřebným pracovním návykům
- poskytuje základní přehled v kulturní oblasti
- podporuje kreativitu
- kultivuje osobnost

3.2 Vize školy

Škola

- vychovává nadšené amatéry v jednotlivých oborech
- poskytuje solidní základy budoucím profesionálům
- udržuje a předává kulturní dědictví a tradiční hodnoty
- poskytuje možnost celoživotního vzdělávání

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- předáváme vědomosti a zkušenosti, vedeme žáky osobním příkladem
- učíme žáky rozeznávat kvalitu a obsah uměleckých děl

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- vedeme žáky k zodpovědnosti, trpělivosti, k systematické práci a pečlivé domácí přípravě
- motivujeme žáky ke spolupráci mezi obory, v hudebním oboru ke komorní a souborové hře
- učíme žáky slušnému chování a vzájemné úctě
- vštěpujeme jim základní etické hodnoty

Strategie pro kompetenci kulturní

- vedeme žáky k uvědomění hodnoty uměleckých děl a uchování tradic
- motivujeme žáky k veřejné prezentaci výsledků práce, k navštěvování kulturních akcí a k účasti na společenském a kulturním životě v regionu
- vedeme žáky ke společenskému chování a oblékání na kulturních akcích

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Naše ZUŠ nabízí zájemcům o studium hudebních oborů přípravné studium hudební výchovy a na něj navazující tato studijní zaměření:

- hra na klavír
- hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)
- hra na akordeon
- hra na cembalo
- hra na varhany
- hra na housle
- hra na violoncello
- hra na kytaru
- hra na zobcovou flétnu
- hra na příčnou flétnu
- hra na klarinet
- hra na saxofon
- hra na trubku
- hra na bicí nástroje
- sólový zpěv

Studium hry na jednotlivé nástroje je doplněno výukou hudební nauky.

5.1 Přípravné studium

5.1.1 Předpřípravná výchova (PPV) pro všechny obory ZUŠ

Charakteristika předmětu

Jde o kolektivní výuku v délce trvání jednoho roku, kdy probíhá rovnocenná příprava ke studiu pro všechny čtyři obory – hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický. Učitel v průběhu roční práce s dětmi ověřuje jejich múzické, osobnostní i sociální předpoklady pro budoucí umělecké vzdělávání. Průběžně informuje rodiče o výsledcích výuky a postupně doporučuje cílové umělecké zaměření (HO, TO, VO, LDO). Na PPV může navazovat v dalším roce přípravná výchova pro každý obor zvlášť.

Očekávané výstupy předmětu PPV

Žák

- získá první pracovní zkušenosti v kolektivu, naučí se kázni
- aktivně se zapojí do všech požadovaných činností
- zarecituje zpaměti říkadlo, básničku
- zazpívá jednoduchou píseň s doprovodem klavíru v kolektivu, dle svých schopností i samostatně
- vytleská rytmus říkadla či písně
- pohybově vyjádří náladu či obsah hudební ukázky
- nakreslí obrázek k písničce nebo poslouchané skladbě
- spoluprovoří příběhy na dané téma podle své představivosti a fantazie
- zvládá a plní drobné domácí úkoly (pěstování návyku systematické domácí přípravy)

5.1.2 Sborové zpívání předškolních dětí

Charakteristika předmětu

Jde o kolektivní výuku v délce trvání jednoho roku. Jejím cílem je rozvíjet u dětí přirozený smysl pro hudební vyjádření prostřednictvím písní, říkadel, pohybových a rytmických her. Formou těchto aktivit si děti cvičí sluchové vnímání tónů, cit pro rytmus, chápání základní dynamiky a tempových změn a **zlepšují si svůj mluvní projev**. Na základě prokázaných schopností mohou dále pokračovat ve studiu PHV nebo některého hudebního oboru.

Očekávané výstupy předmětu Sborové zpívání předškolních dětí

Žák

- získá první zkušenosti práce v kolektivu, naučí se kázni
- přednese z paměti některou říkanku na správnou výslovnost hlásek
- zazpívá v kolektivu jednoduché dětské a lidové písně s doprovodem klavíru
- vytleská rytmus písní
- doprovází písně na rytmické nástroje
- pohybově ztvární obsah, změnu tempa či rytmu písně nebo hudební hry
- formou hry si vštěpuje základní prvky pěveckého dýchání (nezvedat ramena, nenadechovat uprostřed slova)
- vystoupí v kolektivu na koncertech školy
- zvládne a splní drobné domácí úkoly

5.1.3 Přípravná hudební výchova (PHV)

Charakteristika předmětu

Přípravná hudební výchova je důležitou vstupní branou do světa hudby. Hravou formou seznamuje děti s prvními rytmickými, intonačními, sluchovými a teoretickými dovednostmi. Následná hudební nauka je rozvíjí a zvyšuje a tím přispívá k celkovému formování mladého interpreta či posluchače.

PHV probíhá na naší škole ve formě jednoletého studia.

Učební plán Přípravné hudební výchovy:

Předmět	PHV - 1. pololetí	PHV - 2. pololetí
Přípravná hudební výchova	2	1
Nástrojový kroužek (přípravné studium nástroje)		1
Celkem	2	2

Učební osnovy předmětu Přípravná hudební výchova

Žák

- rozpozná vlastnosti tónu
- rozliší melodii vzestupnou a sestupnou
- dokáže zopakovat krátký rytmický útvar
- dokáže pohybem těla znázornit délku not
- rytmizuje slova, používá hru na tělo
- sluchově rozliší sudý a lichý takt
- umí používat rytmické nástroje orffovského instrumentáře
- graficky zaznamená houslový klíč, rytmické hodnoty celá až osminová nota
- zná hudební abecedu a noty c1 – c2
- intonuje v rozsahu pěti tónů

Učební osnovy přípravného studia jednotlivých nástrojů

viz jednotlivá studijní zaměření

5.2 Studijní zaměření

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

5.2.2 Studijní zaměření Hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)

5.2.3 Studijní zaměření Hra na akordeon

5.2.4 Studijní zaměření Hra na cembalo

5.2.5 Studijní zaměření Hra na varhany

5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle

5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello

5.2.8 Studijní zaměření Hra na kytaru

5.2.9 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

5.2.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

5.2.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

5.2.12 Studijní zaměření Hra na klarinet

5.2.13 Studijní zaměření Hra na saxofon

5.2.14 Studijní zaměření Hra na trubku

5.2.15 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

5.2.16 Studijní zaměření Sólový zpěv

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika nástroje

Klavír je strunný klávesový nástroj, který se vyvinul z klavichordu a cembala. Struny se rozezvučují prostřednictvím kladívkové mechaniky, kterou poprvé použil B. Cristofori (Florence, 1709). Po různých úpravách a zdokonaleních se klavír v 19. století všeobecně rozšířil a zaujal v hudbě důležité postavení, které mu zůstalo až do dnešní doby.

Uplatňuje se ve skladbách sólových i v doprovodech, v hudbě komorní, symfonické, taneční i jazzové. Klavírní literatura je velmi široká a může uspokojit jak začínající pianisty, tak náročné hráče.

Při hře na klavír je důležitá práce na kultuře úhozu – tvoření ušlechtilého klavírního tónu citlivými konečky prstů. Prohlubováním této práce je možné postupně odhalit nejrůznější barevné odstíny, které akustický klavír umožňuje.

Na módním digitálním pianu, kde je složitá mechanika a přirozená rezonance nahrazena reprodukováným zvukem, se tato jedinečná schopnost nedá vypěstovat.

Znalost hry na klavír je předpokladem pro všechny hudební profese a má využití i pro řadu dalších povolání (tanečník, choreograf, učitel apod.).

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* (zahrnuje i čtyřruční hru a doprovod)					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Soubořová hra*							
Seminář populární hudby*							
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na klavír	1	1	1	1
Komorní hra (zahrnuje i čtyřruční hru a doprovod)* Souborová hra* Seminář populární hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír

Přípravné studium

Žák

- ovládá správné sezení u nástroje
- orientuje se na klávesnici (bílé klávesy)
- hraje vahou paže portamento, skupinky prstů legato
- zvládá počáteční cvičení ve hře z not
- hraje písně podle sluchu

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá správné sezení u nástroje
- zvládne základní úhozy klavírní hry (portamento, legato, staccato, odtah)
- spojuje notový zápis s orientací na klávesnici
- ovládá stupnice dur přes 1 či více oktáv každou rukou zvlášť
- hraje písně podle sluchu

2. ročník

Žák

- používá sluchovou kontrolu kvality klavírního tónu, dynamické rozlišení melodie a doprovodu, pedál, poznává různé hudební žánry (ukolébavka, pochod, valčík, polka aj.)
- ovládá stupnice dur přes dvě oktávy v protipohybu + tónický kvintakord s obraty
- je schopen hry písní podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S a elementární hry z listu

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem, prstová technika na základní úrovni, hra s pedálem podle návodu pedagoga)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu, je schopen vyjádřit náladu skladby, vybrané skladby hraje z paměti

- ovládá stupnice dur a moll v rovném pohybu + tónický kvintakord s obraty
- je schopen hry písni podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S a hry přiměřeně obtížných skladeb z listu

4. ročník

Žák

- je schopen hry jednoduchých polyfonních skladeb, využívá melodické ozdoby v souvislosti s probraným hudebním materiálem, zdokonaluje prstovou techniku, používá sluchovou kontrolu kvality klavírního tónu
- ovládá stupnice dur a moll v rovném pohybu + tónický kvintakord tříhlasý nebo čtyřhlasý
- je schopen hry písni podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S, transponuje do různých tónin, hraje z listu na přiměřené úrovni, účastní se čtyřruční, příp. komorní hry nebo doprovodu

5. ročník

Žák

- poznává různé hudební žánry a stylová období včetně oblasti jazzové hudby, je schopen samostatnější domácí přípravy
- ovládá stupnice dur a moll v rovném, případně kombinovaném pohybu v rychlejším tempu + tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty nebo velký rozklad kvintakordu (bez obratů)
- improvizuje doprovody k písni podle svých schopností nebo hraje podle akordových značek, hraje z listu, účastní se čtyřruční, případně komorní hry nebo doprovodu

6. ročník

Žák

- je schopen realizovat své hudební představy na přiměřeně volených skladbách ve spojení s úhozovou kulturou, učí se rozlišovat hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů a stylů
- ovládá stupnice dur a stejnojmenné moll v kombinovaném pohybu + velký rozklad tónického kvintakordu s obraty každou rukou zvlášť, seznamuje se s oktávovou technikou
- improvizuje doprovody k písni podle svého zájmu a schopností, hraje podle akordových značek, hraje z listu, účastní se hry čtyřruční, komorní nebo doprovodu

7. ročník

Žák

- propojuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti při interpretaci, samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, vybrané skladby hraje z paměti
- ovládá stupnice dur a stejnojmenné moll v kombinovaném pohybu + velký rozklad kvintakordu s obraty v rovném pohybu
- improvizuje doprovody k písničkám, hraje podle akordových značek, zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- aktivně se účastní hry čtyřruční, komorní nebo doprovodu

Pozn.: vybraní žáci absolvují veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- využívá dosud probraných technických a výrazových prostředků klavírní hry
- interpretuje skladby různých žánrů a stylů při hře sólové, komorní nebo doprovodech
- je schopen hry podle akordických značek a hry skladeb z listu

3. a 4. ročník

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých představ, je schopen hrát z listu jednoduché skladby
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře z paměti využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, spolupracuje v libovolném komorním seskupení

Pozn.: vybraní žáci absolvují veřejným vystoupením

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.2 Studijní zaměření Hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Volitelné předměty: Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* **povinně volitelné předměty**

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů.

O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel. O rozdělení hodinové dotace v předmětu komorní hry, souborové hry, semináře EKN nebo sborového zpívání v rozmezí 1. až 7. ročníku rozhoduje rovněž učitel. Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na EKN	1	1	1	1
Volitelné předměty: Komorní hra* Soubořová hra* Seminář populární hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů. O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na EKN

Charakteristika nástroje

Elektronické klávesové nástroje (nazývané také keyboard nebo jednoduše „klávesy“) jsou nejmladším členem rodiny nástrojů vyučovaných na hudebních školách. Jejich velká obliba je dána cenovou dostupností oproti jiným klávesovým nástrojům, přenosností nástroje a v neposlední řadě moderními technickými možnostmi, které mohou klasickou nástrojovou výuku obohatit o další rozměr.

Vyučovaný repertoár ovšem není omezen pouze na populární hudbu, ale zaměřuje se i na klasický repertoár a seznamuje žáka s různými styly a s využíváním možností nástroje v co nejširších souvislostech.

Výuka žáků je možná od pěti let. Podmínkou plnohodnotného studia je kvalitní nástroj s rozsahem nejméně 5 oktáv (s klávesami běžné klavírní velikosti), s dynamickou klávesnicí a přehledným větším displejem.

Přípravné studium

Žák

- seznamuje se s nástrojem
- osvojuje si elementární návyky týkající se správného sezení a uvolněného držení rukou
- učí se orientaci na klaviatuře
- hraje podle sluchu jednoduché dětské písničky
- seznamuje se s notovým zápisem

Návrh přijímací zkoušky:

2 písničky či skladbičky

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- správně sedí a dbá na uvolnění a správné postavení rukou
- hraje jednoduché písně nebo skladbičky v pětiprstové poloze pravou i levou rukou
- hraje jednoduché písně s jednorstovým doprovodem v levé ruce (T, D, případně S)
- je schopen zahrát z paměti lidovou píseň nebo krátkou skladbu

Návrh postupové zkoušky:

1 skladbička/etuda

1-2 písně, z nich jedna z paměti

2. ročník

Žák

- rozšiřuje si rozsah do celé oktávy
- využívá podklady palce
- spojuje notový zápis s orientací na tastatuře a správně jej reprodukuje
- využívá základní typy úhozu (legato, staccato)
- hraje jednooktávové stupnice durové
- zvládá hru durových akordů v rozkladech
- využívá základní typy automatického doprovodu
- při automatickém doprovodu používá levou rukou již jen plné akordy
- hraje z paměti lidové písně nebo drobné skladby přednesového charakteru

Návrh postupové zkoušky:

1 durová stupnice s akordy

1 přednesová skladbička
1 etuda/technické cvičení
1 písnička s doprovodem
(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

3. ročník

Žák

- orientuje se v základních akordických značkách (dur, moll, dominantní septakordy)
- umí se přizpůsobit hře s automatickým doprovodem různých stylů
- ovládá funkce INTRO, ENDING, SYNCHRO, FILL-IN
- uplatňuje možnosti imitace různých nástrojů ze zvukové banky nástroje
- orientuje se v tóninách s křížky i s bé
- seznamuje se s různými žánry a různými typy literatury
- dbá na prstoklad a správné držení rukou a těla

Návrh postupové zkoušky:

1 durová či mollová dvouoktávová stupnice s akordy
1 přednesová skladba
1 etuda/technické cvičení
1 písnička s doprovodem
(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

4. ročník

Žák

- orientuje se v základních harmonických funkcích a podle možnosti je sám aplikuje do jednoduchých doprovodů
- vytvoří doprovod k jednoduché písni s využitím základních harmonických funkcí (T, S, D)
- odlišuje a umí uplatnit základní dynamické odstíny (forte, piano, mezzoforte)
- hraje dvouoktávové stupnice durové i mollové
- využívá dovedností získaných z předchozích ročníků a rozšiřuje je o další technické a výrazové prvky
- hraje z listu skladby na úrovni 1. ročníku

Návrh postupové zkoušky:

1 durová a 1 mollová dvouoktávová stupnice s akordy
1 přednesová skladba
1 etuda/technické cvičení
1 písnička s doprovodem
(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

5. ročník

Žák

- rozšiřuje repertoár na úrovni své technické a hudební vyspělosti
- v doprovodu využívá různých obrátů akordů v levé ruce a umí je spojovat
- orientuje se v různých hudebních obdobích, stylech a žánrech, v jejich charakteristice a využití
- tvoří si vlastní výběr hraného repertoáru z různých žánrů
- ovládá chromatickou stupnici
- upraví a přizpůsobí klavírní skladby provedení na EKN
- správně frázuje

Návrh postupové zkoušky:

1 durová a 1 mollová dvouoktávová stupnice s akordy

1 přednesová skladba

1 etuda/technické cvičení

1 písnička s doprovodem

(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

6. ročník

Žák

- umí vytvořit a používat různé typy septakordů (maj, moll7, dim)
- čerpá vedle dané studijní literatury i z vlastních zdrojů (např. internet), učí se základním pravidlům aranžování skladeb
- odvodí si a použije samostatně správný automatický doprovod, tempo i zvuk
- zachovává stylovost při výběru doprovodů a zvuků
- využívá vhodně funkci nástroje, které již dokáže ovládat
- orientuje se v základním ovládní různých typů EKN

Návrh postupové zkoušky:

1 durová a 1 mollová dvouoktávová stupnice s akordy

1 přednesová skladba

1 etuda/technické cvičení

1 písnička s doprovodem

(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

7. ročník

Žák

- uplatňuje vlastní tvůrčí přístup
- podílí se na výběru skladeb
- aranžuje společně s učitelem vybrané skladby ze zpěvníků, z internetu či podle poslechu
- využívá podle svých schopností osvojené technické dovednosti a orientuje se v celém rozsahu klaviatury
- ovládá funkce daného nástroje, využívá jeho zvukové a technologické možnosti, propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je obeznámen s dalšími možnostmi využití nástroje ve spojení s digitálními technologiemi a podle svých schopností je uplatňuje v hudební produkci

Studium I. stupně může žák 7. ročníku ukončit veřejným absolventským vystoupením. Pokud žák neabsolvuje veřejně, vykoná závěrečnou zkoušku v rozsahu látky probrané v 7. ročníku.

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- hraje klavírní skladby různých stylů na aktuální úrovni dle vlastního výběru
- vytvoří a zapíše základní harmonický doprovod na základě poslechu skladby či písně
- transponuje jednodušší písně do různých tónin
- učí se improvizaci na jednoduchý harmonický základ
- chápe označení nejrůznějších typů akordických značek a dokáže si odvodit dané akordy
- prohlubuje schopnost pohotové hry z listu

3. a 4. ročník

Žák

- vytvoří samostatně vlastní aranžmá skladby či písně dle vlastního výběru
- tvoří si vlastní repertoár napříč styly a žánry
- podle možností se zapojuje do souborové hry
- využívá sluchové sebekontroly při hře s dalšími nástroji
- je schopen nastudovat skladbu samostatně
- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých tvůrčích představ
- ovládá pokročilé funkce nástroje a využívá jeho zvukové a technologické možnosti
- interpretuje prostřednictvím EKN jemu dostupné skladby různých stylů a žánrů, přičemž svou interpretací respektuje obsah a formu díla

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- sleduje nové trendy ve vývoji a využití EKN a zajímá se o ně

Studium II. stupně může žák 4. ročníku ukončit veřejným absolventským vystoupením.

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře

- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

I. + II. stupeň základního studia

Žák

- získává znalosti z historie populární hudby, jejích stylů a žánrů
- prohlubuje své znalosti a vědomosti o skladbách a jejich autorech
- poslouchá s učitelem nahrávky různých interpretů a diskutuje o nich
- věnuje se s učitelem intenzivněji rozboru skladeb a rozboru jejich interpretace
- doprovází skladby z oblasti populární hudby

5.2.3 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika nástroje

Akordeon je vícehlasý nástroj, který nabízí velmi široké možnosti uplatnění napříč nejrůznějšími hudebními žánry a styly. Má své místo v lidové či folklórní hudbě právě tak, jako v hudbě klasické, a to jak nástroj sólový, tak v souhře s jinými nástroji. S výukou je možné začít již od šesti let. Naše škola umožňuje vypůjčení dětských nástrojů začátečníkům a nabízí výuku jak klávesového, tak knoflíkového akordeonu.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Volitelné předměty: Komorní hra* Souborová hra* Akordeonový seminář * Seminář populární hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů.

O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel. O rozdělení hodinové dotace v předmětu komorní hry, souborové hry, akordeonového semináře nebo sborového zpívání v rozmezí 1. až 7. ročníku rozhoduje rovněž učitel. Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Volitelné předměty: Komorní hra* Souborová hra* Akordeonový seminář* Seminář populární hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů. O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na akordeon

Přípravné studium

Žák

- seznamuje se s nástrojem
- osvojuje si elementární návyky (sezení, držení nástroje)
- učí se základnímu postavení pravé ruky na hmatníku
- osvojuje si základy měchové a prstové techniky
- hraje jednoduché dětské lidové písně pravou rukou

Návrh postupové zkoušky:

1-2 lidové písně

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- osvojuje si a upevňuje základní návyky týkající se správného držení a upevnění nástroje
- dbá na správné a uvolněné postavení rukou a správné sezení
- učí se orientaci na klávesnici pravé ruky
- učí se znalosti základních basů s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F)
- učí se správnému vedení měchu podle měchových značek
- hraje jednoduché písně nebo skladbičky v pětiprstové poloze pravou rukou
- snaží se o souhru levé a pravé ruky na jednoduchých písničkách a cvičeních
- umí použít základní stupně dynamiky (p, f, mf)
- rozlišuje základní tempa
- je schopen zahrát z paměti lidovou píseň

Návrh postupové zkoušky:

1 skladbička/etuda

1-2 písně, z nich jedna z paměti

2. ročník

Žák

- rozšiřuje si rozsah pravé ruky s použitím podkladu palce (u klávesového akordeonu)
- zdokonaluje souhru obou rukou
- spojuje notový zápis v G i F-klíči s orientací na klávesnici pravé ruky i basovém hmatníku
- rozlišuje hru legato, staccato, tenuto
- učí se hrát v různých durových tóninách
- ovládá durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy levou i pravou rukou
- rozšiřuje dynamiku o další stupně - crescendo a decrescendo
- dbá na správné nasazení a zakončení tónů
- uplatňuje důsledně sluchovou sebekontrolu

Návrh postupové zkoušky:

1 durová stupnice v rozsahu jedné oktávy + kvintakord

1 přednesová skladbička

1 etuda/technické cvičení

1 písnička

(alespoň jedna ze skladeb z paměti)

3. ročník

Žák

- zdokonaluje se ve hře durových stupnic oběma rukama dohromady
- využívá hru dvojhmatů v pravé ruce
- zvládá hru durových akordů s obraty (melodicky i harmonicky)
- uplatňuje hru s dynamikou
- užívá správně různá tempa
- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje
- dbá na správný prstoklad
- zdokonaluje měchovou techniku (vedení měchu podle značek, plynulé měchové obraty)
- podle svých individuálních schopností rozvíjí hru z paměti

Návrh postupové zkoušky:

1 durová stupnice s akordy

1 přednesová skladba

1 etuda/technické cvičení

1 písnička

(alespoň jedna ze skladeb z paměti)

4. ročník

Žák

- zdokonaluje techniku obou rukou
- dbá na správné frázování, dynamiku a tempo
- uplatňuje hru bez zrakové kontroly, rozvíjí hmatovou orientaci
- orientuje se v základních a pomocných basech a příslušných durových, mollových a septimových akordech
- vytvoří doprovod k jednoduché písni s využitím základních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje mollovou stupnici pravou i levou rukou zvlášť, případně dohromady
- dbá na stálý rozvoj měchové techniky a tvoření kultivovaného tónu
- seznamuje se s akordeonovou literaturou různých žánrů a stylů

Návrh postupové zkoušky:

1 durová či mollová stupnice s akordy

2 skladby různého charakteru

1 etuda/technické cvičení

(alespoň jedna ze skladeb z paměti)

5. ročník

Žák

- orientuje se v celém rozsahu tastatury pravé ruky
- používá barevné možnosti různých rejstříků svého nástroje
- ovládá i náročnější rytmické doprovody
- seznamuje se s polyfonní hrou - vícehlasem
- rozšiřuje si repertoár na úrovni své technické a hudební vyspělosti o skladby různých stylů
- užívá vhodně základní agogiku - ritardando, accelerando
- rozvíjí hru dvojzvuků, trojzvuků i čtyřzvuků v pravé ruce
- dbá na kvalitu tónu za využití prstové a měchové artikulace
- dbá na stálý rozvoj měchové techniky a tvoření kultivovaného tónu
- dle možnosti se zapojuje do souborové či komorní hry

Návrh postupové zkoušky:

1 durová či mollová stupnice s akordy

2 skladby různého charakteru

1 etuda/technické cvičení

(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

6. ročník

Žák

- tvoří si vlastní výběr repertoáru z různých žánrů
- orientuje se v různých hudebních obdobích, stylech a žánrech, v jejich charakteristice a využití
- chápe chromatickou stupnici
- rozvíjí hru jednoduché polyfonní skladby a rozumí její stavbě
- používá základní melodické ozdoby
- dbá na přesnou reprodukci přednesových skladeb po stránce stylové, výrazové, technické, tempové, dynamické i agogické
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu či píseň
- hraje písně ze zpěvníků podle akordických značek a umí zvolit vhodný doprovod podle stylu písně
- dle možnosti se zapojuje do souborové či komorní hry

Návrh postupové zkoušky:

1 durová či mollová stupnice s akordy

2 skladby různého charakteru

1 etuda/technické cvičení

(alespoň jedna ze skladeb zpaměti)

7. ročník

Žák

- je schopen samostatného nastudování skladby
- podílí se na výběru skladeb
- snaží se při hře o realizaci svých hudebních představ za pomoci všech doposud získaných znalostí a dovedností
- transponuje jednodušší písně do různých tónin
- orientuje se ve stupnicích kvintového a kvartového kruhu durových i mollových
- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- orientuje se v celém rozsahu nástroje
- zvládá základní označení a manuální používání rejstříků pravé i levé ruky
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti vybrané přednesové skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- stále zdokonaluje tvoření tónu a měchovou i prstovou techniku
- na základě svých schopností se začleňuje do souborové nebo komorní hry

Studium I. stupně ukončí žák 7. ročníku buď veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou v rozsahu látky probrané v 7. ročníku.

II. stupeň základního studia

1. až 4. ročník

Žák

- využívá a rozvíjí všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- ovládá a rozvíjí nástrojovou a měchovou techniku, je schopen tvořit kultivovaný tón
- rozšiřuje si repertoár dle svých schopností a seznamuje se dále s akordeonovou literaturou různých žánrů
- orientuje se v různých stylových obdobích od baroka po současnost
- aranžuje společně s učitelem vybrané skladby ze zpěvníků, z internetu či podle poslechu
- je schopen pohotové hry z listu u přiměřeně obtížných skladeb
- zapojuje se dle možností do souborové či komorní hry a využívá sluchové sebekontroly při hře s dalšími nástroji
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při interpretaci rozvíjí její přednesovou stránku, interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- ovládá práci s tónem, základy frázování a dále si rozvíjí svou hudební paměť
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru

Studium II. stupně může žák 4. ročníku ukončit veřejným absolventským vystoupením.

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické a dynamické cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Akordeonový seminář

I. + II. stupeň základního studia

Žák

- pracuje s pomocí učitele na skladbách různých stylů a žánrů
- věnuje se s učitelem intenzivněji rozboru skladeb a rozboru jejich interpretace
- prohlubuje své znalosti a vědomosti o svém nástroji
- prohlubuje své znalosti a vědomosti o skladbách a jejich autorech
- poslouchá s učitelem nahrávky různých interpretů a diskutuje o nich

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.4 Studijní zaměření Hra na cembalo

Charakteristika nástroje

Cembalo je klávesový nástroj, jehož zvuk vzniká trsáním plektra o strunu prostřednictvím jednoduché mechaniky. Charakteristika zvuku je odlišná od klavíru, má proti jeho malebným možnostem spíše kresebný a ostřeji (nikoliv silněji, naopak) strukturovaný tón, dobrý nástroj ale dokáže podchytit jak rozvoj hudebnosti, tak svébytně reaguje na úhoz, je více založen na artikulaci jednotlivých prstů. Jeho literatura spadá do 16. - 18. století (zcela jednoduché až po virtuózní skladby a dále pro toto období by cembalo mělo být nepostradatelným nástrojem pro basso continuo - neboli generálbas - v komorní i orchestrální hře a pro zpěv) a dále od 20. století dodnes. Nástroj může mít jednu i dvě klaviatury a i více rejstříků, lišící se barvou, případně výškou tónu. Dají se zakoupit jednoduché malé typy jako kopie historických nástrojů nebo levně i nástroje ze 2. pol. 20. století, Jsou lehčí, slabší a lépe přenositelné než klavír či pianino.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na cembalo	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na cembalo	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Souborová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na cembalo

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá základy držení ruky, paže, prstové techniky (artikulace a úhozu)
- osvojuje si základní rytmické a metrické vzorce
- cvičí se v pamětné reprodukci
- orientuje se v durových tóninách do 4 křížků a 2 béček (stupnice, akordy, od nich odvodí mollový)
- zná základy hry z listu
- chápe, jak nástroj tvoří tóny a je seznámen s možnostmi registrování, i když zatím hraje většinou jen na jeden registr

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart : The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Siegel, Richard: Apprendre a toucher le clavecin exercices et pieces pour débutants vol 1+2 + CD
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants

2. ročník

Žák

- již jemněji rozlišuje artikulaci sluchem i dovedností
- seznamuje se se specifickým dobovým prstokladem dle skladeb (i ve hře stupnic)
- seznamuje se s hudbou více stylů a žánrů v jednoduchých skladbičkách
- ovládá základy provádění vybrané ornamentiky
- umí v jednoduchých tóninách spojovat D-T
- seznamuje se se základy vícehlasu
- je veden k dílčí improvizaci (malé obměny)
- má lepší orientaci při hře z listu

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart : The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Siegel, Richard: Apprendre a toucher le clavecin exercices et pieces pour débutants vol 1+2 + CD
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants
- Specimen Sight-Reading Tests for Harpsichord, Grades 4-8
- Francois Couperin: L'Art de toucher le clavecin (cvičení)

3. ročník

Žák

- se orientuje v rozdílnosti základních tanečních vět barokní suity
- prohloubil dovednost v polyfonii i akordicky doprovázené hudbě
- je schopen samostatněji pracovat se základy agogiky a náladou skladby
- má rozšířenou zkušenost s ornamentikou, prstoklady
- ovládá základní akordické spoje T-S-D a T-D-T v různých polohách
- častěji využívá registrační možnosti nástroje
- pokouší se o obměny a improvizaci na základních harmonických spojích

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart : The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Siegel, Richard: Apprendre a toucher le clavecin exercices et pieces pour débutants vol 1+2 + CD
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants
- Specimen Sight-Reading Tests for Harpsichord, Grades 4-8
- Sběrka skladeb pro hru z listu (lehká úroveň, Basel –Ak. staré hudby)
- Francois Couperin: L'Art de toucher le clavecin (cvičení)

4. ročník

Žák

- zvládá s jistotou dvouhlasou polyfonií
- prohlubuje rytmické cítění podle žánru a charakteru skladbičky
- pracuje s volnou formou
- má upevněnou prstovou techniku
- prohlubuje skoky a vícehmaty
- pracuje se základní kadencí včetně D7
- začíná se znalostí realizace akordů podle čísla
- je schopen se zapojit do komorní hry
- umí během skladby v důležitých předělech vystřídat manuály oběma rukama nebo jen jednou rukou
- část skladeb studuje z paměti
- k dané melodii vyhledává generálbasový doprovod

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart : The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Specimen Sight-Reading Tests for Harpsichord, Grades 4-8
- Francois Couperin: L'Art de toucher le clavecin (cvičení)
- J. S. Bach: Malá preludia a fughetty

5. ročník

Žák

- řeší již složitější technické prvky (křížení rukou na jednom manuálu i na dvou manuálech, skoky akordů, oktávy apod.), umí střídat manuály častěji během skladby
- seznamuje se s tříhlasou polyfonií nebo volnou polyfonií francouzského stylu
- ovládá jednoduché generálbasové cvičení podle čísel
- snaží se o vytvoření druhého hlasu (polyfonicky)
- zapojuje se do komorní hry
- dle možností získává poznatky ze hry z listu

Studijní literatura:

- Výběr z výše uváděných sbírek nebo podle potřeby z dobové (15. – 18. stol.) nebo moderní literatury.
- Sbíрка skladeb pro hru z listu (lehká úroveň, Basel –Ak. staré hudby)
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants (Pro gbas)

6. ročník

Žák

- je schopen pracovat s více kontrastními tempy a charaktery v jedné skladbě
- realizuje trojhlasou polyfonií
- je vnímavý k důsledkům artikulace
- zapojuje se do komorní hry
- realizuje rozmanitě ornamentiku podle charakteru a tempa skladby

Studijní literatura:

- Výběr z výše uváděných sbírek nebo podle potřeby z dobové (15. – 18. stol.) nebo moderní literatury.
- Sbíрка skladeb pro hru z listu (lehká nebo střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

7. ročník

Žák

- dovede podat celostný, relativně vyrovnaný výkon ve všech složkách v delší skladbě (jednovětá sonáta nebo sonatina, drobná toccata, preludium, variace, rondo apod.) nebo cyklu drobnějších skladeb (suite).
- snaží se sám navrhovat artikulaci, rozpoznávat její účinky na charakter, metroritmiku a na styl skladby
- je seznámen s některými stylovými úpravami při vypracovaném generálním basu v komorní hudbě.

Studijní literatura:

- Výběr z výše uváděných sbírek nebo podle potřeby z dobové (15. – 18. stol.) nebo moderní literatury.
- Sbíрка skladeb pro hru z listu (lehká nebo střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- žák, který navazuje na I. stupeň vzdělávání, upevňuje své dosavadní dovednosti a seznamuje se s novými prvky – způsoby zacházení s rytmem, obohacuje úhozovou stránku, spolu se skladbami získává širší rozhled po tvorbě vybraného skladatele v kontextu doby
- snaží se vytvářet si sám prstoklad i registraci
- realizuje generálbasová cvičení, u jednodušších se pokouší o transpozici do blízké tóniny.

Studijní literatura:

- J.S.Bach: Sinfonie
- D. Scarlatti: Sonaty (výběr)
- J.A. Benda: Sonaty a sonatiny (výběr)
 - Chambonnières, L. Couperin, F. Couperin, J. Dandrieu, G. F. Händel, H. Purcell, J.Ph. Rameau, angličtí virginalisti, J. Haydn
 - Sbírka skladeb pro hru z listu (střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

2. ročník

Žák

- se soustředí na hru z listu, improvizaci a francouzský generálbas
- během roku nastuduje dvě větší skladby rozměrem i technickou obtížností
- nedílnou součástí je komorní hra (basso continuo z realizovaného partu)

Studijní literatura:

- J. Christensen: Die Grundlagen des Generalbaßspiels im 18. Jahrhundert. Bärenreiter 2002
- J.S.Bach: Sinfonie, Francouzské suity (výběr)
- D. Scarlatti: Sonaty (výběr)
- J.A. Benda: Sonaty a sonatiny (výběr)
- J.J. Froberger, L. Couperin, J. Dandrieu, F. Couperin, J.Ph. Rameau, angličtí virginalisti, J. Haydn,
- Sbírka skladeb pro hru z listu (střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

3. ročník

Žák

- se soustředí na hru z listu, improvizaci a německý generálbas

- během roku nastuduje jednu toccatu nebo beztaktové preludium, jednu barokní suitu (eventuálně výběr), jednu skladbu 16. století a jednu skladbu 20. století
- nedílnou součástí je komorní hra (basso continuo z realizovaného partu)

Studijní literatura:

- J.S.Bach: Sinfonie, Francouzské suity (výběr)
- D. Scarlatti: Sonaty (výběr)
- J.A. Benda: Sonaty a sonatiny (výběr)
- J.J. Froberger, L. Couperin, G. Le Roux, F. Couperin, J.Ph. Rameau, angličtí virginalisti, J. Haydn
- Sběrka skladeb pro hru z listu (střední úroveň, Basel –Ak. Staré hudby)
- Hudba XX.stol. (výběr)

4. ročník

Žák

- se připravuje na své absolventské vystoupení, přičemž prohlubuje své dosavadní dovednosti a znalosti v ovládnutí nástroje a v realizaci stylové hudby a konkrétního žánru

Studijní literatura: repertoár dle dohody

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře

- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.5 Studijní zaměření Hra na varhany

Charakteristika nástroje

Varhany jsou často označovány jako královský nástroj. Vyvíjely se víc než dvě tisíciletí ve zvukově mnohostranný a technicky složitý nástroj. Za vynálezce varhan je považován Řek Ktésibios z Alexandrie, který žil v polovině 3. století před n.l. V antické době najdeme varhany hlavně v divadlech a arénách, kde hrály při různých světských slavnostech. Do Evropy se varhany dostaly z Byzancie, kdy roku 757 byzantský císař Konstantin V. poslal varhany zdobené zlatem a drahokamy franskému králi Pipinu Krátkému. Ve středověku si získaly oblibu ve dvorském prostředí. Koncem prvního tisíciletí se začínají stavět ve velkých kláštorech, které byly tehdy středisky vzdělanosti. Postupně se dostávají do všech významných evropských chrámů. Zpočátku byly varhany jednomanuálové a hra na nich byla velmi obtížná. Postupným konstrukčním zdokonalováním, jako byl vynález vzdušnice, ale i osamostatnění pedálu a poté i vynález žaluzií, se začal projevovat odlišný vkus územních oblastí. Varhanářství tak prodělávalo v jednotlivých částech Evropy svůj specifický vývoj v chápání varhanního zvuku, ale i estetickým ztvárněním varhanních prospektů. Můžeme tak hovořit o varhanách severoněmeckých, jihoněmeckých, francouzských, italských či španělských. V Čechách se objevily varhany snad již v 11. století a vyvíjely se pod jihoněmeckým vlivem. Od této doby vznikla řada nástrojů, z nichž některé zůstaly, jiné byly nahrazeny novými dle vkusu a potřeb místa, pro které byly určeny.

Varhany jsou zcela výjimečným nástrojem, neboť neexistují dva stejné na světě a vždy každý originál je určen konkrétnímu prostoru. I tento fakt je nutno zohlednit při výuce hry na varhany. V současné době, kdy se těší velkému zájmu koncerty v chrámech, ale i koncertních síních, je výuka směřována na sólovou hru, ale i k doprovodu nástrojů či zpěvu nebo sboru a doprovodu nejrůznějších obřadů. Žák je pak schopen hrát nastudované skladby na varhanách při koncertech v kostele, v sálech např. při varhanních soutěžích, při tom dovede rozlišit jednotlivé nástroje a jim se přizpůsobit. V dnešní době, kdy je dostupná bohatá literatura všech stylových období, je možné a žádoucí výuku vést i přímo na nástrojích tomu určených, tedy např. barokních či romantických varhanách. Žák by se měl stejně tak orientovat dle svých schopností v jednoduchých improvizacích, vytvářet předehry či dohry a umět doprovodit instrumentalisty.

Studium hry na varhany slouží i k přípravě pro další odborné studium na konzervatoři, eventuálně při výjimečném nadání žáka i na AMU.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1
Varhanická praxe Nebo Komorní hra			0,5	0,5	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2,5	2,5	3	2	2

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na varhany	1	1	1	1
Varhanická praxe nebo Komorní hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na varhany

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- se orientuje u nástroje (manuály, pedál, rejstříky)
- fixuje správné posazení u nástroje, uvolnění těla při hře, zásady vhodného obutí
- zvládá základy manuálové techniky (tiché výměny prstů, legato) v jednohlase a akordech
- dovede rozlišit úhozy legato, portamento, staccato
- ovládá základy pedálové techniky (hra špicí, patou, tiché výměny, glissanda)

2. ročník

Žák

- využívá získanou manuálovou a pedálovou techniku
- ovládá hru pedálových stupnic přes 1 oktávu
- ovládá nezávislost rukou a nohou, správnou koordinaci pohybů
- využívá při hře zvukových možností nástroje jednoduchými změnami manuálů
- dokáže číst notový zápis ze tří notových osnov

3. ročník

Žák

- ovládá s jistotou nezávislost rukou a nohou, koordinace pohybů těla
- zvládá manuálovou techniku (tiché výměny prstů, hru legata, portamenta, staccata)
- zvládá pedálovou techniku (používání špicí i pat, tiché výměny, příprava, hra stupnic dur i moll)
- používá změny manuálů při hře
- na základě rytmického cítění si uvědomuje tempo a metrum skladeb
- ovládá polyfonní hru
- orientuje se v jednoduchých skladbách různých forem a stylů

4. ročník

Žák

- upevňuje manuálovou techniku (artikulace a frázování)
- rozvíjí pedálovou techniku (hra stupnic zároveň s manuálem)
- ovládá hru melodických ozdob v barokních skladbách

- vnímá hudební sloh jednotlivých skladeb
- ovládá souhru s jiným nástrojem

5. ročník

Žák

- využívá všech dosažených dovedností
- ovládá složitější polyfonní hru
- je schopen jednoduché registrace barokních skladeb
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- rozvíjí pedálovou techniku hrou pedálových cvičení

6. ročník

Žák

- ovládá složitější změny manuálů
- zvládá použití ozdob v barokní a klasické hudbě
- podle svých schopností využívá polyfonní hru tří až čtyřhlasou
- rozvíjí spolehlivou souhru ve skladbách všech stylových epoch

7. ročník

Žák

- užívá všechny technické prvky varhanní hry manuálové i pedálové
- ovládá výrazové prostředky varhanní hry (artikulace, frázování, agogika)
- dokáže zahrát stupnice v pedálu v souhře s manuálem
- interpretuje skladby různých stylových období a využívá v nich získané dovednosti
- je schopen používat žaluzie
- vypracuje samostatně prstoklad a nohoklad u jednodušších skladeb
- dokáže využít podle stupně své vyspělosti zvukových a barevných možností nástroje

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá nezávislost rukou a nohou
- využívá znalosti artikulace k prohloubení práce
- zdokonaluje pedálovou techniku
- vytváří si samostatný názor na rejstříkování

2. ročník

Žák

- ovládá triovou hru
- dokáže samostatně připravit prstoklad a nohoklad
- vytváří si samostatně představu o zvuku a výrazu studované skladby (pod vedením pedagoga)
- zdokonaluje se ve hře polyfonie

3. ročník

Žák

- zdokonaluje se v triové hře
- prohlubuje své dovednosti v agogice a frázování skladeb romantismu a soudobé hudby
- ovládá přizpůsobení se různým typům nástrojů
- zvládá samostatně artikulaci nové skladby

4. ročník

Žák

- zvládne jistě pedálovou i manuálovou techniku
- ovládá triovou hru
- ovládá polyfonní hru
- využívá hru ozdob
- je schopen zahrát danou skladbu na různých nástrojích a tam ji i naregistrovat
- ovládá přizpůsobení se danému prostoru
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb všech stylových období od baroka po současnost
- využívá znalostí o obsahu skladby
- vyhledává skladby podle vlastního výběru
- dle svých možností nastuduje jednotlivé části skladeb z paměti

Učební osnovy předmětu Varhanická praxe

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- dokáže hrát z listu dvouhlasé skladby
- ovládá stupnice a intervaly
- je schopen orientace na hracím stole

4. ročník

Žák

- zvládá hru z listu jednoduchých skladeb
- zvládá spojování T, S, D v durových tóninách
- dovede popsat hlavní části varhan

5. ročník

Žák

- zvládá jednoduchý doprovod jiného nástroje
- ovládá spojování akordů v durových i mollových tóninách
- umí vyjmenovat jednotlivé varhanní rejstříky

6. ročník

Žák

- samostatně nacvičí jednoduché doprovody např. písně, žalmy
- zvládá hru krátkých čtyřtaktových vět
- užívá kadence dur i moll
- samostatně označí různé druhy píšťal

7. ročník

Žák

- doprovodí jiný nástroj nebo pěvecký sbor
- dokáže hrát z listu skladby s jednodušším pedálem
- prohlubuje hru základních kadencí v dur a moll
- je schopen jednoduše popsat tvoření tónu u varhan a u klavíru

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá doprovody různých písní
- zvládá jednodušší skladby vhodné k doplnění liturgie
- rozumí a vysvětlí běžné typy traktur

2. ročník

Žák

- dovede vytvořit jednoduché přede hry a dohry
- ovládá doprovody písní
- umí vysvětlit zásadní rozdíly mezi barokním a romantickým nástrojem

3. ročník

Žák

- prohlubuje tvoření meziher a předeher, přidá melodické tóny
- samostatně zvládne vybrat vhodné písně k různým obřadům
- dovede označit postupy při péči o varhany

4. ročník

Žák

- zvládne doprovod sólového nástroje, pěveckého sboru
- je schopen souhry s komorním orchestrem
- zvládá základy improvizace
- zná zásadní mezníky ve vývoji varhan a varhanářství v Evropě

Učební osnovy předmětu Komorní hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové citění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické citění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika nástroje

Housle jsou prastarým strunným nástrojem, který vznikl již v polovině 16. století. K dokonalosti byl doveden v průběhu 17. století italskými mistry (Amati, Stradivari, Guarneri, Stiener).

Nedílnou součástí je houslový smyčec, který dosáhl vrcholu vývoje o sto let později ve Francii (Tourte).

Nástroj má široké uplatnění v sólové, komorní i orchestrální hře.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na housle	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Souborová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na housle

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zazpívá lidové písně
- osvojí si uvolňovací cvičení ke správnému uchopení houslí a smyčce
- předvede základní durový prstoklad formou rytmického brnkání na všech strunách

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dokáže detailně popsat nástroj a smyčec a jeho funkci
- používá správné držení těla i nástroje při hře
- usiluje o správné nasazení smyčce

- cvičí pohyblivost prstů levé ruky
- učí se kombinované funkci levé paže v základní poloze (durový prstoklad)
- využívá koordinace pohybu pravé a levé ruky
- používá základní technické prvky hry ovládní celého smyčce
- učí se základní smyky detaché a legato
- používá hru z not i z paměti
- soustavně kontroluje intonaci

2. ročník

Žák

- používá a prohlubuje schopnost doladování tónu
- pracuje na zdokonalování správného a přirozeného držení houslí a smyčce
- ovládá prsty v základních prstokladech dur a moll, probírá další
- osvojuje si správné pozice pravé ruky při přechodech přes struny
- používá smyk detaché, legato, nácvik martelé a staccata
- orientuje se v základní dynamice-p, mf, f
- hraje kratší skladby z paměti
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správný postoj a držení nástroje)
- rozlišuje durový a mollový prstoklad
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze v kombinacích na více strunách
- nacvičuje hru drobných etud
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen se doladit k druhému nástroji
- hraje dle individuálních schopností kratší skladbu z paměti
- nacvičuje souhru s dalším nástrojem
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly
- se učí průběžně hodnotit svůj výkon

4. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónu a celkovou uvolněnost
- vnímá výraz dané skladby
- pěstuje smysl pro přesný rytmus a předepsané tempo
- zvládá odlišit dynamické odstíny
- rozlišuje a zvládá základní prstoklady v první poloze, užívá je při hře

- využívá vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato, martelé)
- se věnuje nácviku hry v polohách s použitím jednoduchých výměn
- seznamuje se dle svých schopností s vibrátem
- se učí hodnotit svůj výkon
- prohlubuje souhru s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn
- je využívá při hře stupnic a rytmických kombinacích přes 2 oktávy
- pokračuje v nácviku výrazových složek hry, práce se smyčcem se zaměřením na výměnu smyku, vibráta, dynamiky
- zdokonaluje hru vibráta na delších tónech
- rozlišuje různorodost a charakter skladeb (klasická, moderní hudba)
- se uplatňuje v komorní nebo v souborové hře
- se učí hodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák

- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- zdokonaluje techniku levé ruky
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- využívá dosud probrané polohy
- studuje stupnice a akordy dur a moll v rozsahu 3 oktáv v jednoduchých smykových obměnách
- se seznamuje se skladbami různých stylových období a žánrů
- procvičuje hru z listu jednoduchých skladeb
- se uplatňuje při hře v komorních uskupeních
- dovede přijímat rady učitele
- si uvědomuje své přednosti a nedostatky

7. ročník

Žák

- zahraje základní durové a mollové stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes 3 oktávy
- zdokonaluje intonační, rytmickou i tónovou sebekontrolu
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti různých stylových období a žánrů

- uplatňuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia a dokáže je použít v individuální i skupinové interpretaci
- využívá návštěvy koncertů k rozlišování hudebního rozhledu
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst
- ukončí první stupeň dle svých možností veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- opakuje a zdokonaluje znalosti nabyté v I. cyklu
- se orientuje v notovém zápisu
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- hraje stupnice přes 3 oktávy
- se orientuje v různých polohách (dle svých schopností)
- prohlubuje hudební výraz (dynamika, vibráto, akcenty)
- je schopen hry z listu
- zvládá se zapojit do komorní hry
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon

3. a 4. ročník

Žák

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- se podílí a postupně samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičce a interpretaci skladeb
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zvládá se zapojit do hry komorní, souboru nebo orchestru
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst
- dokáže ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce

- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika nástroje

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů s dlouhodobou kulturní tradicí. Svým tónovým zabarvením může připomínat lidský hlas. Vyspělý hráč dokáže prostřednictvím svého nástroje vyjádřit nejjemnější citové nuance. Tvorbě pro violoncello se věnovala řada světových skladatelů a ve výuce využíváme také zajímavých skladeb pro violoncello vhodně upravených.

Violoncello má široké uplatnění jako sólový nástroj, v komorní hudbě, v různých instrumentálních sestavách a také v rámci symfonického orchestru.

Žáci v naší škole navštěvují individuální hodiny výuky hry na violoncello a mohou využít i klavírního doprovodu.

Na škole působí také violoncellový soubor, který se příležitostně uplatňuje na koncertech pořádaných školou.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na violoncello	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello

Přípravné studium

Žák

- se seznamuje hravou formou s violoncellem
- dokáže se správně posadit u nástroje
- umí pojmenovat jednotlivé struny
- postaví ruku na hmatník v základní poloze
- zahraje pizzicato písň v rozsahu durového tetrachordu
- uchopí správně smyčec
- zahraje středem smyčce na prázdných strunách
- zvládá hru pomalým tahem dolní a horní polovinou smyčce

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- se seznamuje s notami v basovém klíči
- dokáže popsat základní části violoncella a smyčce
- zahraje jednooktávové stupnice dur v základní poloze
- seznamuje se s výměnami mezi základní a 7. polohou
- zvládá hru jednoduchými smyky na dvou sousedních strunách
- zahraje snadné lidové písně, koledy nebo skladbičky v základní poloze

2. ročník

Žák

- se seznámí s hrou v tzv. širokém rozpětí levé ruky v základní poloze
- rozvíjí dovednosti pohybu levé ruky po hmatníku
- dokáže použít hru v základní, 7. a také 4. a 5. poloze
- zvládá vedení smyčce v pravém úhlu ke struně
- rozlišuje smyk détaché a legato
- zahraje snadnou kratší skladbičku či etudu s doprovodem druhého violoncella

3. ročník

Žák

- rozlišuje tónovou výšku při ladění nástroje
- dokáže postupně využít při hře všech tzv. nižších poloh
- orientuje se v těchto polohách a umí je určit v daném notovém zápise
- procvičuje hru v širokých polohách a dbá o správné postavení prstů a uvolňování levého palce
- dokáže zahrát stupnice dur a moll v rozsahu jedné oktávy s uplatněním širokých poloh
- využívá celé délky smyku a kultivuje obrátky smyku u žabky a u špičky
- seznámí se s principem smyku staccato
- začíná uplatňovat tvoření dynamiky
- zahraje jednoduchý hudební útvar z not či z paměti

4. ročník

Žák

- opakuje a rozvíjí dříve získané dovednosti
- upevňuje si jistotu při výměnách poloh a přechodech smyčce ze struny na strunu
- rozpoznává intervaly čisté kvarty a čisté kvinty
- využívá přirozených flažoletů

- se seznamuje se zápisem v tenorovém klíči
- začíná využívat vibrato na delších tónech
- zvládá složitější kombinace smyků
- dokáže už ve hře uplatnit výrazovou složku

5. ročník

Žák

- se seznamuje se hrou ve středních polohách
- uplatňuje výměny mezi nižšími a středními polohami
- zdokonaluje intonační jistotu
- osamostatňuje se při ladění nástroje
- dokáže nastudovat skladbu s využitím uvedených technických prvků
- zvládá zahrát z listu snadné party
- dokáže se zapojit jako hráč v rámci komorních souborů

6. ročník

Žák

- rozvíjí své dovednosti ve hře ve středních polohách
- zahraje stupnice, akordy a skladby s využitím středních poloh
- seznámí se s hrou durových sext
- je seznámen s principem tzv. skákavých smyků
- zvládá hru v rychlejším tempu
- pečuje o kvalitu tónu
- zvládne zahrát skladbu s uplatněním různorodých technických prvků

7. ročník

Žák

- se učí propojovat teoretické znalosti s praxí
- rozvíjí a upevňuje své dovednosti, zdokonaluje techniku levé i pravé ruky
- důsledně pečuje o tvorbu tónu
- uplatňuje vibrato, dynamiku a agogiku
- je veden ke srovnávání interpretačních pojetí poslechem nahrávek
- je schopen posouzení vlastního výkonu
- prohlubuje svou zkušenost ve hře z listu

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- hraje stupnice, akordy, technický materiál a přednesové skladby, které odpovídají úrovni jeho individuálního hudebního vývoje a hráčských možností
- aktivně využívá všech svých hráčských dovedností
- spolupracuje při výběru nových skladeb
- orientuje se v notovém zápise v basovém, tenorovém a houslovém klíči
- zvládá základy hry v palcové poloze

3. a 4. ročník

Žák

- se profiluje podle svého zájmu a hudebního zaměření
- je schopen samostatného řešení smyků a prstokladů u studovaných skladeb
- je veden k chápání logických souvislostí ve formální stavbě skladeb
- je schopen posuzovat stylovost při interpretaci děl různých slohových období
- se uplatňuje v souborech zaměřených na komorní hudbu nebo případně ve větších tělesech

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře

- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.8 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika nástroje

Hudební obor kytara se zaměřuje na studium celkového rozvoje muzikálnosti u hry na sólovou a doprovodnou kytaru a dále studium pokračuje komorní a souborovou hrou. Studium obsahuje poznávání různých stylových období vývoje hry na kytaru.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klasičskou kytaru, Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	2
Souborová hra, Komorní hra, Seminář populární hudby					1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	2	3	2	3

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na klasičskou kytaru, Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Souborová hra, Komorní hra, Seminář populární hudby	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na klasickou kytaru

Přípravné studium

Žák

- je schopen jednoduchých hudebních produkcí nápodobou
- používá tleskání rytmů a písni (vytleskání slabik písně)
- hraje na prázdných strunách a umí je pojmenovat
- dokáže vytleskat rytmus slov a říkanek
- ovládá jednoduché doprovázení zpěvem písně na strunu E nebo A
- zpívá jednoduché lidové písně
- chápe základní seznámení s nástrojem (např. názvy a čísla strun a jejich zevrubný popis)

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zvládá základní správné herní návyky a postavení rukou – vše si dále upevňuje
- dokáže zahrát v základní poloze jednoduché stupnice v rozsahu oktávy
- hraje technikou tirando různá cvičení, písně a skladby střídavým úhozem dvou prstů převážně pro struny 1, 2 a 3 (e1, h, g)
- používá techniku apoyando na prázdných strunách
- chápe základní pojmy rytmu a jeho dělení u $\frac{3}{4}$, C, $\frac{2}{4}$ a $\frac{4}{4}$ a dokáže vytleskat rytmus textu písně
- zvládne hru písni, cvičení s počítáním nahlas a rytmická cvičení i s doprovodem učitele

2. ročník

Žák

- umí rytmická cvičení s počítáním osmin
- zvládá uvolňovací cvičení
- používá techniku hry bez dopadu střídavého úhozu pro dva prsty a palec (tirando)
- hraje technikou hry střídavého úhozu pro tři prsty i, m, a (tirando) u rozkladů akordů a palec také (tirando)
- seznámení s technikou apoyando a tirando
- zahraje melodii (lidové písně) s doprovodem volné basové struny
- uplatňuje výměnu poloh na první struně
- dokáže zahrát v základní poloze stupnici
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu

- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit hudebně – estetickými výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem (duo kytar aj.)
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování

3. ročník

Žák

- počítá i mírně složité rytmické modely a cvičení v rámci studovaných skladeb
- aktivně využívá základní návyky a dovednosti (postavení rukou, správné držení těla a nástroje) a upevňuje si techniku hry s ohledem na kvalitu tónu
- přiměřeně ovládá hru malíčkem levé ruky i prsteníčkem ruky pravé
- napodobí použití tónových rejstříků sul tasto, ordinare a sul ponticello
- v základní poloze dokáže zahrát náročnější stupnice
- ovládá základní italské hudební názvosloví
- podle individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- podle svých dovedností ovládá doprovod za použití základních harmonických funkcí a akordů a zvládne jednoduché rozklady akordů – vše v základních tóninách
- rozvíjí cvičení s metronomem
- rozumí obsahu skladby a pro interpretaci využívá výrazové prostředky a rejstříky kytary
- je schopen se podle individuálních schopností zapojit k souhře s dalším nástrojem
- zdokonaluje se ve smyslu pro přesnost, rytmus, plynulost hry a zvukovou vyrovnanost
- uplatňuje se na koncertech školy a zná pravidla veřejného vystupování

4. ročník

Žák

- rozumí přiměřeně obtížné notaci a zápisu prstokladů obou rukou
- hraje mírně obtížné skladby s basem a dovede jednoduše doprovodit písničku
- dokáže počítat dvě rytmická pásma v kytarovém zápisu a složitější rytmické modely
- zvládá naladění kytary s použitím ladičky
- je schopen zdokonalovat techniku hry
- dokáže zahrát vybrané stupnice přes dvě oktávy
- hraje kadence, dle individuálních schopností doprovody k písním v kytarových tóninách
- je schopen vyjádřit náladu a obsah skladby různých stylových období
- umí hrát s dalším nástrojem
- zvládne používání kytarových rejstříků
- je schopen vystoupit na koncertě školy

5. ročník

Žák

- orientuje se v dalším náročnějším rytmickém myšlení a cvičení
- zvládá dokonaleji techniky hry na kytaru a plynulé změny poloh, složitější rozklady akordů
- snaží se o zpěvnost a čistotu tónu
- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- seznámí se s ukázkami různých žánrů a slohů
- používá další druhy techniky k interpretaci jako např. (vibrato, legata, glissando)
- chápe další hudebně – estetické pojmy pro interpretaci s příklady
- dokáže zahrát stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy a tím si rozšiřuje zvládnutí vyšších poloh
- zná základní harmonické funkce probraných tónin a používá je při doprovodu písní
- je schopen vystoupit na koncertě školy

6. ročník

Žák

- orientuje se v dalším náročnějším rytmickém myšlení a cvičení
- zvládá intonaci základních intervalů dle individuálních schopností
- samostatně studuje novou skladbu
- ovládá tvorbu prstokladů a hru z listu u jednoduchých skladeb a písní
- hraje vybrané skladby a písně z paměti
- využívá základní znalosti hry podle akordických značek
- hraje podle individuálních schopností další náročnější techniky např. barré, melodické ozdoby, staccato, flažolety přirozené a umělé
- ovládá hru s kvalitním a čistým tónem
- orientuje se ve vyšších polohách
- je schopen se zapojit do souborové nebo komorní hry
- zná základní údržbu nástroje
- chápe hudební vývoj stylů, žánrů, interpretace a období v širší souvislosti podle individuálního zájmu
- hledá vlastní možnosti interpretace, k čemuž ho vede učitel prostřednictvím svých ukázek a z různých nahrávek
- dbá na kvalitu tónu a celkovou úroveň přednesu
- dokáže zahrát stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy v přiměřeně vysokém tempu
- je schopen vystoupit na koncertě školy i dle možností v komorním souboru

7. ročník

Žák

- používá základní kytarovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen si sám naladit nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů s náležitou snahou

- o hudebně kvalitní přednes
- dokáže porozumět hudební struktuře skladby a na základě toho promyslet způsob její interpretace
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a podle svých individuálních schopností samostatně vytváří doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních souborech
- dokáže zahrát plynule vybrané stupnice přes dvě až tři oktávy s posunem do vyšší polohy
- je schopen vystoupit na koncertě školy a dle individuálních schopností může ukončit studium I. stupně veřejným koncertem

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zahraje vybrané stupnice v tercii
- používá středně obtížnou techniku hry
- používá pětiprstovou techniku pravé ruky
- orientuje se lépe v literatuře psané pro kytaru, soubor a kapelu
- ovládá interpretaci s ohledem na styl a žánr díla
- hraje technicky a hudebně náročnější skladby
- umí hrát v souboru
- je schopen vystoupit na koncertě školy

2. ročník

Žák

- umí samostatně naladit kytaru
- ovládá vyhledávání not a nahrávek
- orientuje se v širším rozsahu cd nahrávek
- využívá stále lepší a hlubší znalosti rytmu a intonace
- vytváří doprovody k písním, skladbám a samostatně prstoklady dle individuálních dispozic
- rozumí způsobům ozvučení akustických kytar na koncertech
- je schopen vystoupit na koncertě školy

3. ročník

Žák

- je schopen vytleskat a hrát stále složitější rytmy
- ovládá formálně a harmonicky rozsáhlejší skladby

- umí si připravit doprovody k písním
- orientuje se v technických možnostech kytary a jejím vývoji
- je schopen vystoupit na koncertě školy

4. ročník

Žák

- umí studovat komplikovanější rytmy a číst je z notového zápisu
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- u jednodušších skladeb ovládá vytváření vlastních prstokladů
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- samostatně studuje skladby a cvičí hru z paměti
- je schopen vystoupit na koncertě školy a dle individuálních schopností může ukončit studium absolventským koncertem

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium

Žák

- vytleská jednoduché rytmy a písně (slabiky písně)
- orientuje se v rytmickém dělení noty celé, půlové a čtvrt'ové
- ovládá rytmická cvičení pro takt 3, 4/4 a C
- uplatní čtení a počítání základních pomlk (celá, půlová a čtvrt'ová)
- pojmenuje jednotlivé prázdné struny kytary a hraje na nich
- ovládá názvy strun, jejich notaci, slova a říkanky
- doprovází zpěvem jednoduché písně na některé ze strun E, A a d
- v základech se seznámí s nástrojem (např. jména a čísla strun a zevrubný popis)
- ovládá správné držení nástroje
- zazpívá vybrané jednoduché lidové či umělé písně a říkadla
- improvizuje tleskáním a jednoduchým použitím nástroje s učitelem

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dle svých individuálních schopností naladí kytaru pomocí ladičky
- ovládá jednoduché rytmy u vybraných písní a cvičení
- zvládá podstatné herní návyky a postavení rukou – vše nadále upevňuje
- používá základy techniky pro pravou (trsátková technika – downová a upová technika, prstová technika) a levou ruku
- dbá na správné držení nástroje
- hraje jednoduché bluesové skladby
- dokáže v základní poloze zahrát jednoduché stupnice (pentatoniku) v rozsahu oktávy
- chápe základní pojmy rytmu a jeho dělení u 3, C, 2/4 a 4/4 a dokáže vytleskat rytmus textu písně
- zvládne hru písní, cvičení s počítáním nahlas a rytmická cvičení i s doprovodem učitele
- uplatňuje výměnu poloh na první struně
- zahraje jednoduchou melodii z paměti
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování
- používá jednoduché prostředky pro vlastní improvizaci (s jednoduchým motivem, prázdnými strunami a případně stupnicí)

2. ročník

Žák

- umí rytmická cvičení s počítáním osmin
- používá techniku hry bez dopadu střídavého úhozu pro dva prsty a palec (tirando)
- hraje technikou hry střídavého úhozu pro tři prsty i, m, a (tirando) u rozkladů akordů a palec také (tirando)
- předvede pokročilé použití trsátkové techniky upové a downové s úhozem při návratu z úhozu
- zahraje melodii (lidové písně) s doprovodem volné basové struny
- vytvoří v interpretaci dynamické odstínění crescendo a decrescendo
- dokáže zahrát v základní poloze doporučené stupnice
- improvizuje s naučenými stupnicemi a motivy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem (duo kytar aj.)
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování

3. ročník

Žák

- počítá mírně složitě rytmické modely a cvičení v rámci skladeb
- využívá základní návyky a dovednosti (postavení rukou, správné držení těla a nástroje) a upevňuje si techniku hry s ohledem na kvalitu tónu (včetně palcové techniky)
- ovládá přiměřeně hru malíčkem levé ruky i prsteníčkem ruky pravé
- napodobí podle svých individuálních možností použití tónových rejstříků sul tasto, ordinarie a sul ponticelo v kombinaci s možnostmi kytary a jejich snímačů s dalším ohledem na kombinace využívaných efektů
- dokáže zahrát v základní poloze náročnější stupnice
- podle individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- ovládá doprovod za použití základních harmonických funkcí a akordů a zvládne jednoduché rozklady akordů – vše v základních tóninách
- rozvine cvičení s metronomem
- rozumí obsahu skladby a používá pro interpretaci vhodné výrazové prostředky a rejstříky kytary
- dle svých schopností se zapojuje do souhry s dalším nástrojem
- zdokonaluje se ve smyslu pro přesnost, rytmus, plynulost hry a zvukovou vyrovnanost
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování
- zvládne vlastní improvizaci naučenými prostředky (motiv, melodie, akordy a stupnice)

4. ročník

Žák

- rozumí přiměřeně obtížnému notovému zápisu a čtení prstokladů obou rukou
- hraje mírně složitě skladby s basem a dovede jednoduše doprovodit písničku
- dokáže počítat dvě rytmická pásma v kytarovém zápisu a složitější rytmické modely
- je schopen zdokonalovat techniku hry na kytaru a správné držení těla
- využívá trsátkovou techniku sweep neboli diferent picking
- dokáže zahrát stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy C dur a jiné, tím si rozšiřuje zvládnutí orientace na hmatníku V. až VIII. polohy, tyto stupnice je schopen zahrát s dynamickým odstíněním
- hraje kadence a dle individuálních schopností doprovody k písním v kytarových tóninách
- je schopen vyjádřit náladu a obsah skladby různých stylových období
- umí hrát s dalším nástrojem
- zvládne používání kytarových rejstříků a možností kytary a vybavení viz 3. ročník a zdokonaluje se obdobně ve vyšších ročnících
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- používá improvizaci na menší formy (motiv, melodie, akordy a stupnice (módy))

5. ročník

Žák

- orientuje se v dalším, náročnějším rytmickém myšlení a cvičení
- ovládá intonaci základních intervalů dle individuálních schopností
- dokonaleji zvládá techniky hry na kytaru a plynulé změny poloh
- snaží se o zpěvnost tónů a čistotu tónu a vkusně využije dle individuálních možností doplňky k elektrické kytáře
- přiřadí do svých znalostí techniku hry trsátkem bez dopadu
- ovládá technicky hru hmatů malého barré a flažoletů
- orientuje se na hmatníku do V. polohy dle individuálních schopností
- seznámí se s ukázkami různých žánrů
- hraje s využíváním výrazových prostředků v interpretaci (vibrato, diminuendo, legata)
- dokáže zahrát vybrané stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy a tím si rozšiřuje zvládnutí orientace na hmatníku
- zná základní harmonické funkce probraných tónin a umí je použít při doprovodu písní
- hraje stupnici C dur lineárně po jednotlivých strunách v rozsahu strun
- umí vybrané skladby nazpaměť
- orientuje se v základním vybavení analogových a digitálních efektů
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- zvládá improvizaci k vybraným doprovodům za využití stupnic a případně rozkladů akordů (dokáže se na improvizaci připravovat – prstová cvičení, melodie, rytmy, rozklady akordů a stupnice)

6. ročník

Žák

- orientuje se v dalším náročnějším rytmickém myšlení a cvičení
- zvládá intonaci základních intervalů a módů dle individuálních schopností
- samostatně studuje novou skladbu
- ovládá tvorbu prstokladů a hru z listu u jednoduchých skladeb a písní
- hraje vybrané skladby a písně z paměti
- ovládá hru z listu u jednoduchých skladeb a písní
- využívá základní znalosti hry podle akordických značek
- hraje podle individuálních schopností další náročnější techniky např. barré, melodické ozdoby, staccato, flažolety přirozené a umělé
- ovládá hru s kvalitním a čistým tónem s použitím vybavení k elektrické kytáře
- orientuje se ve vyšších polohách
- je schopen se zapojit do souborové nebo komorní hry
- umí základní údržbu nástroje
- chápe hudební vývoj stylů, žánrů, interpretace a období v širší souvislosti
- hlouběji se orientuje ve vybavení analogových, digitálních efektů a dalších doplňků
- ovládá interpretaci s výrazovými prostředky, hledá vlastní možnosti interpretace, k čemuž ho vede učitel prostřednictvím svých ukázek a z různých nahrávek
- dbá na kvalitu tónu a celkovou úroveň přednesu
- prozkoumá palcovou techniku hraní oktáv

- dokáže zahrát stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy v přiměřeně vysokém tempu
- je schopen vystoupit na koncertě školy i dle možností v komorním souboru
- používá výměnu polohy na kytaru při improvizaci, improvizuje se znalostí širšího hudebního materiálu a zkušeností

7. ročník

Žák

- používá základní kytarovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů s náležitou snahou o hudebně kvalitní přednes
- dokáže porozumět hudební struktuře skladby a na základě toho promyslet způsob její interpretace
- hlouběji se orientuje ve vybavení analogových, digitálních efektů a dalších doplňků
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří samostatně vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních souborech
- dokáže zahrát plynule vybrané stupnice přes dvě až tři oktávy s posunem do vyšší polohy
- je schopen vystoupit na koncertě školy a ukončí studium I. stupně veřejným koncertem
- improvizuje a pozná širší souvislosti improvizace sólové a skupinové (+ historie jazzové hudby)

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zahraje vybrané stupnice v terciích (případně i módy - lineárně)
- ovládá vytváření vlastních prstokladů u jednodušších skladeb
- používá středně obtížnou techniku hry
- více se orientuje v repertoáru pro kytaru, soubor a kapelu
- interpretuje s ohledem na styl a žánr díla
- ovládá technicky a hudebně náročnější skladby
- umí hrát v souboru
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- improvizuje a pozná širší souvislosti improvizace sólové a skupinové (+ historie jazzové hudby) podle vlastní iniciativy

2. ročník

Žák

- umí samostatně naladit kytaru podle komorního a
- orientuje se v širším rozsahu nahrávek
- využívá stále lepší a hlubší znalosti rytmu a intonace
- vytváří doprovody k písňím, skladbám a samostatně prstoklady dle individuálních dispozic
- realizuje transpozici doprovodu písně
- zdokonalí svůj rozhled v oblasti kytarové aparatury, výroby a druhích elektrických kytar
- chápe pojmy v názvosloví k interpretaci
- rozumí způsobům ozvučení akustických kytar na koncertech
- hraje různé způsoby doprovodu podle stylů a techniky
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- improvizuje a pozná širší souvislosti improvizace sólové a skupinové (+ historie jazzové hudby) s ohledem na vlastní iniciativu a odezvu

3. ročník

Žák

- hraje vybrané stupnice v sextách (i lineárně)
- orientuje se v základních módech a jejich intonaci
- tleská a hraje stále složitější rytmy
- ovládá rozsáhlejší skladby (sóla) a harmonicky bohatší formy
- umí doprovody k písňím
- orientuje se v technických možnostech kytary a jejím vývoji
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- improvizuje po přípravě sekvencemi v harmonických formách standardů (lineárně a v boxech na hmatníku kytary)

4. ročník

Žák

- studuje komplikovanější rytmy a čte je z notového zápisu s počítáním
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- rozliší notaci podle stylového období
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- samostatně studuje skladby a hraje z paměti
- je schopen vystoupit na koncertě školy a ukončí studium absolventským koncertem

- improvizuje na vybraný a nastudovaný repertoár

5.2.9 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

V uplynulých letech se basová kytara stala nástrojem zcela nepostradatelným pro hudební skupiny různých žánrů. Je nedílnou součástí rytmické sekce, v populární hudbě prakticky nahradila kontrabas a hráči na basovou kytaru jsou dnes často vyhledávanými členy kapel. Absolventi oboru hra na basovou kytaru by měli být schopni přecházet mezi různými žánry a během studia prokázat dostatečnou technickou vyspělost při ovládnutí nástroje. Studium hry na basovou kytaru žáky seznamuje s historií, technickými možnostmi nástroje, ovládnutím potřebné aparatury a rozšiřuje rozhled po světě hudby různých stylů a žánrů. Cílem studia je především vychovat pohotového hráče, schopného improvizace a čtení notového zápisu.

Učební plán pro studium I. Stupně

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Souborová hra, Komorní hra, Seminář populární hudby				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
celkem	2	2	2	3	3	2	2

Učební plán pro studium II. stupně

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1
Souborová hra, Komorní hra, Seminář populární hudby	1	1	1	1
celkem	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na basovou kytaru

Přípravné studium I. stupeň

Probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 0,5 roku. Žák se hravou formou seznámí s nástrojem a jeho možnostmi.

Žák:

- správně drží nástroj, má vhodně postavenou pravou a levou ruku
- pojmenuje jednotlivé struny
- rozezvučí struny ukazovákem (index) a prostředníkem (medius)

Základní studium I. stupeň

1. ročník

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- zvládá správné držení nástroje a postavení obou rukou
- respektuje prstoklady pravé a levé ruky
- pravidelně střídá prsty pravé ruky
- rytmitizuje na prázdných strunách

2. ročník

Žák

- pravidelně střídá prsty pravé ruky
- hraje jednoduchá technická cvičení
- je schopen udržet rytmus ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- orientuje se v historii nástroje, ovládá aparaturu
- aplikuje tlumení strun palcem pravé ruky
- orientuje se na hmatníku ve 2. poloze

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu
- ovládá základy basové notace
- hraje na všech strunách
- je schopen udržet jednotné tempo
- dbá na dynamické odlišení ve skladbách
- orientuje se v několika žánrech
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu včetně kadence
- zapojuje do hry již získané technické dovednosti
- zvládá jednoduchou hru z listu
- s pomocí metronomu zahraje rytmická členění (čtvrt'ové, osminové, triolové a šestnáctinové)
- hraje s dalším nástrojem v souborové hře
- vytvoří jednoduchý doprovod k písni dle vlastního výběru

5. ročník

Žák

- hraje molové stupnice přes jednu oktávu včetně kadencí
- vytváří přirozené fráze a dbá na dynamické rozlišení ve skladbách
- dbá na přesnost hry s metronomem
- doprovází drobnou přednesovou skladbu
- orientuje se v I. – V. poloze

6. ročník

Žák

- ovládá durové a mollové stupnice přes dvě oktávy včetně kadencí
- hraje rozklady kvintakordů
- zahraje dvě etudy v kontrastním tempu nebo stylu (legato, staccato)
- je schopen hrát v souborové hře v různých tělesech
- zaměřuje se na tvorbu doprovodu žánrově oblíbených skladeb
- zvládá základy stylu *Slap*
- hraje podle akordových značek

7. ročník

Žák

- je schopen doprovodit jednoduché písně a známé melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souborové a orchestrální hře a v souhře s dalšími nástroji
- zvládá hru *Walking bass*

Přípravné studium II. stupeň

Žák, který neabsolvuje I. stupeň bude přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být min. 14 let. Žák by měl být připraven na plynulé navázání studia ve II. stupni.

Základní studium II. stupeň

1. ročník

Žák

- tvoří doprovod za pomoci basové figury
- rozeznává tóninové vztahy ve skladbě
- hraje prsty a trsátkem
- zahraje v pomalém tempu rozklady tónických kvintakordů hraných stupnic
- využívá jednoduché prvky improvizace, prokáže kadenční myšlení

2. ročník

Žák

- vytváří doprovod Walking base (na 4 doby) na pozadí rozložených septakordů a jejich obrátů
- doprovází podle akordických značek s ohledem na styl hudby
- spolupracuje na vytváření repertoáru hudebního souboru

3. ročník

Žák

- se seznamuje s dalšími technikami hry: dvojité a trojitě úhozy (funk vamps, machine gun triplets), perkusivní triky, tlubení (dead notes), tapping, tap - on flagolety, hra dvojzvuků a trojzvuků, zmenšené a zvětšené alterace
- učí se latinské rytmy
- využívá vědomosti o formálním členění hudby
- orientuje se za V. polohou
- hraje skladby většího rozsahu a obtížnosti

4. ročník

Žák

- využívá své schopnosti a dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb
- trénuje hudební představitost a improvizaci schopnosti studiem skladeb rozličných žánrů

- improvizuje basové figury podle akordických značek na základě stupnic (mollové, durové, bluesové, atd.)
- je schopen interpretace sólových skladeb

Učební osnovy předmětů Souborová hra a Komorní hra

Charakteristika předmětu

Výuka souborové hry je vhodná pro další důležitý rozvoj žáků a získání cenných zkušeností v hudebním vzdělání. Žáci mohou dle individuálních dispozic začít studovat souborovou hru od 3. ročníku a výjimečně i žáci nižších ročníků - záleží na věku žáka a jeho předchozí hudební zkušenosti a praxi a to ať už z rodiny, školy, ZUŠ jiný nástroj nebo kontaktu s muzikanty. Hra v kapele posouvá žáky dále ve vzdělání v dalších nástrojích – možnostech nástrojů, instrumentaci (aranžmá) a prvořadě v souhře, tedy především v rytmu. Také jsou žáci ve větší míře konfrontováni se snahou o kvalitu zpěvu, zvuku nástrojů, vyváženosti dynamiky nástrojů a dynamické souhře. Hra v souboru může žákům nabídnout první zkušenosti s osobou pedagoga jako kapelníka (dirigenta). Naučí se tak reagovat na základní gesta, konfrontuje své názory s ostatními členy souboru a může přijímat fundovaná doporučení podložená praxí a vzděláním pedagoga. Nutno připomenout, že s velkou pravděpodobností bude spektrum žáků v souborové hře různorodé věkově i ročníkově.

Důležité je dát prostor žákům – pravděpodobněji bude na starších žácích, aby navrhli své oblíbené skupiny a interprety k nastudování. Žáci se po celou dobu studia učí dochvilnosti a zodpovědnosti práce v týmu. Být členem takového souboru přímo vybízí k domácí přípravě, cvičení doporučené látky, k pořízení not vybraných skladatelů.

Jedna z forem komorní a souborové hry je hudební skupina (obsazení dle současného zájmu a možností žáků – zpěv, akustické nástroje a elektrofonické nástroje).

Hra ve skupině a obsah vyučování:

- interpretace – jazz, rock, blues, pop, contemporary music
- poslech kvalitních nahrávek a tříbení vkusu a rozhledu
- improvizace a souhra

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žáci

- improvizují na velmi jednoduché harmonické postupy a různé wamps

- ovládají souhru se základními elementárními rytmy
- hrají vybrané písně (skladby) s důrazem na souhru a intonaci
- umí interpretovat vybraný repertoár
- tříbí si hudební rozhled
- spoluvytváří zvuk kapely s kreativitou individuálního zájmu a iniciativou
- využívají schopnosti hry ve vícehlasu a rytmizaci v doprovodech
- zdokonalují se v poznání a praxi souhry, možnostech obsazení kapely a improvizaci

7. ročník

Žáci

- umí se zapojit do přípravy aranžmá improvizace, interpretace, souhry a dosažení cílového výsledku pro veřejné vystoupení
- využívají sbírání inspirace, poučení a podílí se na tvořivosti
- reagují inspirují se podněty spoluhráčů, spoluvytváří celek společně produkovaného díla
- orientují se ve větším záběru skladeb a přístupů k interpretaci a improvizaci
- zakončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

4. ročník

Žáci

- využívají svůj intelekt ke kolektivní domluvě repertoáru
- zdokonalí svoje vzdělání v poslechu nahrávek a ocenění skladatelských, interpretačních a improvizčních kvalit autorů
- se zvýšenou pozorností analyzují poslechem nahrávky
- umí improvizovat s větší přesností souhry, kreativitou, rozhledem v nahrávkách a hráčskou zkušeností a tvořivostí
- improvizuje s co nejvyšší podporou vhodného a kvalitního doprovodu improvizující a interpretující spoluhráče
- realizují interakci, tříbení sluchu, smyslu pro rytmus a teamovou práci (individuálně skládání a tvorba textů)
- uplatňují své zkušenosti pro vlastní metodiku zkoušení souhry, přípravu plánu zkoušení a programu vystoupení
- rozvíjí svou schopnost vyhledávat koncerty, nahrávky, informace o umělcích a noty
- experimentují na pomezí žánrů a s širšími možnostmi akustických a elektrofonických nástrojů dle individuálních možností žáků a vybavení školy
- poznává možnosti propagace kapel a souborů využitím medií a zná nutný obsah pro veřejné prezentování
- spoluvytvářejí pěknou atmosféru na zkouškách a koncertech
- hrají na koncertech školy a soutěžích s ohledem na obsazení ročníkové, úrovní souboru a individuálních schopnostech
- zakončí studium II. stupně absolventským vystoupením

5.2.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika nástroje

Zobcová flétna je krásný hudební nástroj s bohatou historií a literaturou. Hlavním cílem studia na ZUŠ je rozvoj sluchové představivosti a schopnosti žáka hudebního vyjádření. K zobcové flétně patří interpretace skladeb různých stylových období. Žák se může od útlého věku začlenit do komorní i ansámblové hry.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*				1	1	1	0,5
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

Žák

- je schopen správného postoje a držení nástroje a správného postavení prstů levé ruky
- je schopen hlubokého nádechu a nasazení tónů h1, a1 a g1
- zná základní části nástroje (hlava, tělo, nožka)
- dokáže zahrát jednoduché cvičení nebo píseň v celých a půlových hodnotách

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá správný postoj při hře, správné držení nástroje a přirozené držení rukou
- ovládá základy dýchání
- zná popis a sestavení nástroje a péči o něj

- ovládá nasazení tónu a hru v základních artikulacích (legato, tenuto)
- je schopen zahrát jednoduchou lidovou píseň

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na zobcovou flétnu pro začátečníky
- lidové písně
- elementární přednesové skladby z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- doprovodný nástroj
- metronom

2. ročník

Žák

- upevňuje návyky správného dýchání a držení nástroje, prohlubuje nádech a výdech
- chápe přefukované tóny
- používá jazykovou artikulaci (legato, tenuto, staccato)
- ovládá durové stupnice s 1 křížkem a 1 bé
- je schopen hrát s doprovodem jiného nástroje

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na zobcovou flétnu pro začátečníky
- snadné přednesové skladby z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- doprovodný nástroj
- metronom

3. ročník

Žák

- uvědoměle prohlubuje správné (bráničně – žeberní) dýchání
- zlepšuje a upevňuje koordinaci jazyka a prstů ve hře staccato, tenuto, legato
- ovládá tečkovaný rytmus v pomalejším tempu
- ovládá durové stupnice do 2 křížků a 2 bé
- dokáže (podle svých individuálních schopností) zahrát z paměti jednoduchou píseň
- hraje ve správném a uvolněném postoji
- uvolněně drží nástroj a plynule a zhluboka se nadechuje, nezvedá ramena
- používá artikulaci tenuto, staccato, legato
- je schopen rozeznat a interpretovat základní náladu skladby
- orientuje se v 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 taktech
- dokáže zopakovat jednoduchý motiv a rytmus
- je schopen hrát v souhře s dalším hlasem, nebo s doprovodem klavíru

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybrané etudy pro zobcovou flétnu z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané snadnější přednesové skladby, party komorních a souborových skladeb, technická a dynamická cvičení z archivu
- doprovodný nástroj
- metronom

4. ročník

Žák

- rozvíjí kulturu tónu
- prohlubuje a zrychluje jazykovou artikulaci
- se orientuje v základních melodických ozdobách
- ovládá stupnice dur do 3 křížků a 3 bé
- dokáže se uplatnit v komorní hře

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybrané etudy pro zobcovou flétnu z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- výběr přednesových skladeb, technická cvičení, party komorních a souborových skladeb z archivu
- doprovodný nástroj
- metronom

5. ročník

Žák

- podle svých schopností a tělesných dispozic může začít s hrou na altovou zobcovou flétnu
- prohlubuje a upevňuje artikulační schopnosti
- rozvíjí tónovou kulturu a cit pro intonaci
- ovládá durové stupnice do 4 křížků a 4 bé a základní mollové stupnice
- je schopen samostatnější domácí přípravy
- je schopen výrazově odlišit jednotlivé druhy skladeb
- dokáže hrát s doprovodem

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybrané etudy pro zobcovou flétnu z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesové skladby, party komorních a souborových skladeb z archivu
- doprovodný nástroj
- metronom

6. ročník

Žák

- chápe C a F ladění
- dbá na intonační čistotu a kulturu tónu
- samostatněji studuje obtížná místa v domácí přípravě
- je schopen se uplatnit v komorní hře
- ovládá mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybrané etudy, technická cvičení z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesové skladby, party komorních a souborových skladeb z archivu
- doprovodný nástroj
- metronom

7. ročník

Žák

- má samostatný přístup k práci a dokáže analyzovat technické problémy skladby
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu různého charakteru
- ovládá dechovou techniku a je schopen zahrát i delší hudební frázi
- využívá všechny získané technické dovednosti s ohledem na kulturu tónu
- je schopen reprodukovat složitější rytmické útvary
- ovládá hru základních melodických ozdob
- je schopen si sám ve skladbě vytvořit nádechy
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybrané etudy, technická cvičení z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesové skladby, party komorních a souborových skladeb z archivu
- doprovodný nástroj
- metronom

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- ve druhém cyklu studia prohlubuje technické a výrazové dovednosti a rozšiřuje repertoár na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti
- je schopen rozlišit jednotlivá stylová období
- je schopen samostatné práce a samostatné orientace v notovém zápisu
- v rámci svých možností využívá k interpretaci i ostatní druhy zobcových fléten
- využívá svých schopností při komorní a souborové hře

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- materiály z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- doprovodný nástroj
- metronom
- CD, multimédia

3. a 4. ročník

Žák

- prohlubuje práci na kultuře tónu a technických a artikulačních dovednostech
- umí si sám vytvořit a zformulovat názor na interpretovanou skladbu a umí vést s pedagogem dialog o cestě k optimálnímu výsledku
- aktivně se zapojuje do hry v komorních seskupeních
- vystupuje veřejně
- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu na různé typy zobcových fléten
- ovládá hru složitějších rytmických útvarů a melodických ozdob v celém rozsahu nástroje
- uvědoměle pracuje s barvou tónu a intonací
- je schopen rozlišit rozdíly mezi skladbami různých stylových období a žánrů
- podle svých možností se aktivně zapojuje do souborové nebo komorní hry
- využívá svých vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- materiály z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- doprovodný nástroj
- metronom
- CD, multimédia

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika nástroje

Příčná flétna patří tradičně k jednomu z nejoblíbenějších dechových nástrojů s velkými technickými možnostmi, bohatou původní literaturou a širokým žánrovým uplatněním od hudby renesanční až po současnou populární hudbu. Její dnešní podoba je výsledkem dlouhého technického vývoje, od pol. 19. stol. se již prakticky nemění a současné výrobní technologie zpřístupnily kvalitní nástroje i studentům. Studiu hry na příčnou flétnu v ZUŠ předchází posouzení individuálních dispozic. Nejmladší žáci absolvují obvykle přípravné studium zobcové flétny. Začátečnickům ZUŠ umožňuje zapůjčení kvalitního nástroje. Žáci mají v průběhu studia možnost uplatnění v komorní a souborové hře nejrůznějšího nástrojového obsazení.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*				1	1	1	0,5
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Souborová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu (7 let)

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zvládá základní návyky: ošetřování nástroje, držení nástroje, správný postoj při hře, kontrolu polohy levé a pravé ruky, tvorbu nátisku
- v rámci individuálních fyzických dispozic je schopen hlubokého nádechu a výdechu, snaží se o nasazení tónu jazykem v koordinaci s prsty
- orientuje se při čtení notového zápisu v rozsahu c1 – g2, reprodukuje notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a pomlky v těchto hodnotách
- hraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy, tónický kvintakord – malý rozklad non legato a legato z paměti
- zahraje jednoduchou melodii za doprovodu druhého nástroje
- disponuje tónovým rozsahem d1-g2, pamatuje si hmaty
- osvojuje si pracovní návyky, které uplatňuje při domácí přípravě

2. ročník

Žák

- ovládá dle svých fyzických dispozic delší vydržované tóny, zvládá základy dechové techniky, nacvičuje žeberně - brániční dýchání se zadržením (appoggio) a snaží se o pomalý, koordinovaný výdech, dýchá podle předepsaných znamének
- samostatně řeší ozev tónu, tvorbu nátisku
- ovládá nasazení tónu jazykem, hraje non legato a legato
- orientuje se při čtení notového zápisu v rozsahu c1-c3
- disponuje tónovým rozsahem d1- c3, pamatuje si hmaty
- zná posuvky, enharmonické záměny
- nacvičuje přefukování tónů jednočárkované oktávy do dvoučárkované oktávy
- hraje durovou stupnici v rozsahu jedné a půl oktávy a tónický kvintakord - malý rozklad non legato a legato, mollovou stupnici v rozsahu jedné oktávy, tónický kvintakord – malý rozklad non legato a legato z paměti
- umí samostatně používat při hře metronom
- reflektuje své hráčské problémy a komunikuje o nich se svým pedagogem, snaží se o nápravu systematickým nácvikem cvičení, či skladby
- hraje v doprovodu druhého nástroje, snaží se o stále lepší souhru

3. ročník

Žák

- se snaží o zvukovou vyrovnanost rejstříků, rytmickou přesnost a intonační čistotu
- chápe nezbytnost systematické a pravidelné domácí přípravy, uplatňuje poznatky získané ve výuce
- procvičuje hru dlouhých tónů chromaticky v rozsahu c1 – a3, využívá znalost hmatů k samostatnému nácviku cvičení, či skladeb
- hraje ve správném vzpřímeném a uvolněném postoji
- ovládá hluboký a rychlý nádech bez zvedání ramen, pomalý a plynulý výdech
- zvládá hru v artikulacích – tenuto, legato, jednoduché staccato
- orientuje se v náročnějších rytmických útvarech
- používá elementární výrazové prostředky
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou oktáv a malý rozklad tónického kvintakordu v artikulacích
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- je schopen zapojit se dle svých schopností do komorní a souborové hry, učí se spolupráci, zodpovědnosti, dochvilnosti, koncentraci, pohotovosti etc.

4. ročník

Žák

- ovládá rychlý nádech a pomalý výdech, pracuje s brániční oporou
- disponuje tónovým rozsahem c1-c4, ovládá hmaty

- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv s tónickým kvintakordem – malý rozklad v různých artikulacích v rychlejším tempu z paměti
- hraje legato a staccato s rytmickou přesností, umí používat metronom při nácvičce skladeb
- snaží se o důsledné frázování, respektuje dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- začíná s nácvičkou dvojitěho staccata, event. dalších technik hry
- procvičuje melodické ozdoby
- hraje v komorním, nebo jiném souboru

5. ročník

Žák

- se zaměřuje na intonační čistotu, přesnost ozevu, zvyšuje technickou zručnost hry, rozšiřuje dynamické a výrazové možnosti při hře
- používá jednoduché a dvojitě staccato
- hraje durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord – velký a malý rozklad non legato, legato, dvojitě staccato, dominantní septakord – malý rozklad non legato, legato, dvojitě staccato
- zahrane snadnější skladby z listu
- umí používat melodické ozdoby
- hraje v komorním, nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

6. ročník

Žák

- prohlubuje získané dovednosti z předchozích ročníků, upevňuje nátiskovou a intonační jistotu, čistotu tónu, tónovou kulturu, zvyšuje technickou zručnost
- zdokonaluje dvojitě staccato, snaží se o přesnou artikulaci
- samostatně a aktivně řeší problematiku souhry s doprovodným nástrojem
- hraje v komorním, nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

7. ročník

Žák

- soustavně prohlubuje a rozvíjí všechny dosažené dovednosti a znalosti z předchozích ročníků
- hraje durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje s tónickým kvintakordem, dominantním septakordem a zmenšeně zmenšeným septakordem – malý a velký rozklad v různých artikulacích v rychlejším tempu z paměti
- prohlubuje a rozvíjí výrazové dovednosti, promýšlí možnosti hudebního projevu
- umí transponovat jednoduché skladby
- dokáže hrát z listu komplikovanější skladby
- samostatně a aktivně řeší problematiku souhry s doprovodným nástrojem

- má všeobecný přehled o flétnové literatuře a významných flétnistech, poslouchá hudební nahrávky, dovede vyhledávat hudební ukázky v multimédiích, pracuje se záznamovou technikou a orientuje se v rozdílných interpretačních přístupech různých slohových období
- samostatně a zodpovědně pracuje v komorním, nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- zdokonaluje technickou a výrazovou stránku hry, hraje s intonační jistotou
- rozlišuje interpretaci skladeb různých hudebních stylů a žánrů
- je samostatný při vyhledávání notových materiálů a hudebních interpretací (CD, multimédia), hraje přednesové skladby různých stylových období, je kreativní a pohotový
- hraje v souborové, nebo komorní hře, veřejně vystupuje

3. a 4. ročník

Žák

- zdokonaluje všechny získané dovednosti, důsledně se snaží o kultivovaný tón, zlepšuje technické parametry hry ve staccatu a legatu
- odstraňuje hráčské nedostatky při samostatném domácím studiu
- využívá všech znalostí a dovedností v sólové, komorní a souborové hře
- vystupuje veřejně

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu (3 + 4 roky)

I. stupeň základního studia

1. ročník (zobcová flétna)

Žák

- ovládá správné sestavení nástroje a základní péči o něj
- má osvojeny základní hráčské návyky, zejména postoj, správné a nenásilné držení a postavení rukou
- používá plynulý nádech a výdech

- ovládá nasazení tónu a hru v základních artikulacích (legato, non legato)
- nasazuje tóny jazykem
- pohybuje se v rozsahu d1 – d2
- ovládá základní hodnoty not a pomlk
- orientuje se ve 2/4, 3/4, celém taktu
- je schopen zahrát jednoduchou lid. píseň
- získává pozitivní vztah k hudbě a svému nástroji

2. ročník

Žák

- hraje v rozsahu c1 – g2
- je schopen zahrát jednoduchou lidovou píseň z paměti
- ovládá durové stupnice s 1# a 1b
- umí používat správné ovládání dechu, prodloužený výdech
- hraje v rozdílných artikulacích: tenuto, staccato, legato
- je schopen hry za doprovodu jiného nástroje
- má upevněny a nadále rozvíjí získané správné návyky

3. ročník

Žák

- hraje v rozsahu c1 – d3
- ovládá stupnice dur do 2# a 2b + T5
- zvládá práci levého palce při hře tónů e2 – d3
- má osvojeny základy žeberně-bráničního dýchání
- umí hrát v základních tečkovaných rytmech
- orientuje se v 3/8 a 6/8 taktu
- za pomoci pedagoga dokáže zahrát jednoduchou píseň z notového zápisu
- dokáže zahrát lehkou skladbičku z paměti
- uplatňuje se ve společné hře s jiným nástrojem

1. ročník (příčná flétna)

Žák

- zvládá základní návyky: ošetřování nástroje, držení nástroje, správný postoj při hře, kontrolu polohy levé a pravé ruky, tvorbu nátisku
- v rámci individuálních fyzických dispozic je schopen hlubokého nádechu a výdechu, snaží se o nasazení tónu jazykem v koordinaci s prsty
- orientuje se při čtení notového zápisu v rozsahu c1 – g2, reprodukuje notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a pomlky v těchto hodnotách
- hraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy, tónický kvintakord – malý rozklad non legato a legato z paměti
- zahraje jednoduchou melodii za doprovodu druhého nástroje

- disponuje tónovým rozsahem d1-g2, pamatuje si hmaty
- osvojuje si pracovní návyky, které uplatňuje při domácí přípravě

2. ročník

Žák

- hraje ve správném vzpřímeném a uvolněném postoji
- ovládá dle svých fyzických dispozic delší vydržované tóny, zvládá základy dechové techniky, nacvičuje žeberně - brániční dýchání se zadržením (appoggio) a snaží se o pomalý, koordinovaný výdech, dýchá podle předepsaných znamének
- zná posuvky, enharmonické záměny
- nacvičuje přefukování tónů jednočárkované oktávy do dvoučárkované oktávy
- umí samostatně používat při hře metronom
- reflektuje své hráčské problémy a komunikuje o nich se svým pedagogem, snaží se o nápravu systematickým nácvikem skladby
- snaží se o zvukovou vyrovnanost rejstříků, rytmickou přesnost a intonační čistotu
- chápe nezbytnost systematické a pravidelné domácí přípravy, uplatňuje poznatky získané ve výuce
- zvládá hru dlouhých tónů chromaticky v rozsahu c1 – a3, využívá znalost hmatů k samostatnému nácviku skladeb
- hraje durové a mollové stupnice a malý rozklad v rozsahu dvou oktáv non legato a legato z paměti
- zvládá hru v artikulacích – tenuto, legato, jednoduché staccato
- orientuje se v náročnějších rytmických útvarech
- používá elementárních výrazové prostředky
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje v doprovodu druhého nástroje
- je schopen zapojit se dle svých schopností do komorní a souborové hry, učí se spolupráci, zodpovědnosti, dochvilnosti, koncentraci, pohotovosti etc.

3. ročník

Žák

- ovládá rychlý nádech a pomalý výdech, pracuje s brániční oporou
- disponuje tónovým rozsahem c1-c4, ovládá hmaty
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv s tónickým kvintakordem – malý rozklad v různých artikulacích v rychlejším tempu z paměti
- hraje legato, jednoduché a dvojité staccato s rytmickou přesností, umí používat metronom při nácviku skladeb
- snaží se o důsledné frázování, respektuje dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- zaměřuje se na intonační čistotu, přesnost ozevu, zvyšuje technickou zručnost hry, rozšiřuje dynamické a výrazové možnosti při hře
- zahraje snadnější skladby z listu
- umí používat melodické ozdoby

- hraje v komorním, nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

4. ročník

Žák

- prohlubuje získané dovednosti z předchozích ročníků, upevňuje nátiskovou a intonační jistotu, čistotu tónu, tónovou kulturu, zvyšuje technickou zručnost
- zdokonaluje dvojitě staccato, snaží se o přesnou artikulaci
- hraje durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje s tónickým kvintakordem, dominantním septakordem a zmenšeně zmenšeným septakordem – malý a velký rozklad v různých artikulacích v rychlejším tempu z paměti
- prohlubuje a rozvíjí výrazové dovednosti, promýšlí možnosti hudebního projevu
- umí transponovat jednoduché skladby
- dokáže hrát z listu komplikovanější skladby
- samostatně a aktivně řeší problematiku souhry s doprovodným nástrojem
- má všeobecný přehled o flétnové literatuře a významných flétnistech, poslouchá hudební nahrávky, dovede vyhledávat hudební ukázky v multimédiích, pracuje se záznamovou technikou a orientuje se v rozdílných interpretačních přístupech různých slohových období
- samostatně a zodpovědně pracuje v komorním, nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- zdokonaluje technickou a výrazovou stránku hry, hraje s intonační jistotou
- rozlišuje interpretaci skladeb různých hudebních stylů a žánrů
- je samostatný při vyhledávání notových materiálů a hudebních interpretací (CD, multimedia), hraje přednesové skladby různých stylových období, je kreativní a pohotový
- hraje v souborové, nebo komorní hře, veřejně vystupuje

3. a 4. ročník

Žák

- zdokonaluje všechny získané dovednosti, důsledně se snaží o kultivovaný tón, zlepšuje technické parametry hry ve staccatu a legatu
- odstraňuje hráčské nedostatky při samostatném domácím studiu
- využívá všech znalostí a dovedností v sólové, komorní a souborové hře
- vystupuje veřejně

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá své znalosti a dovednosti z individuální výuky
- zvládá samostatnou domácí přípravu svého partu
- je schopen souhry s jinými nástroji
- hraje skladby různých stylových období
- veřejně vystupuje
- vnímá kolektivní práci a společnou zodpovědnost za její výsledek

II. stupeň základního studia

Žák

- využívá své znalosti a dovednosti z individuální výuky
- ovládá hru v ladění C i F
- podle obsazení zvládá hru na různé typy zobcových fléten
- umí číst z notové partitury
- je schopen samostatné domácí přípravy
- respektuje práci druhých a vnímá zodpovědnost ke kolektivní práci
- hraje skladby různých stylových období
- veřejně vystupuje

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.12 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika nástroje

Klarinet je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj. Název pochází z italského clarinetto – malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Z klarinetu se vyvinuly další nástroje, například saxofon. Klarinet má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk a další.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra*				1	1	1	0,5
Souborová hra*							
Seminář populární hudby*							
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá správné sestavení nástroje a základní péči o něj
- má osvojen správný postoj, držení nástroje a přirozené postavení rukou
- ovládá plynulý nádech a výdech
- ovládá nasazení tónu a hru v základních artikulacích - tenuto, legato
- orientuje se v rozsahu g - b1
- ovládá základní hodnoty not a pomlk
- orientuje se ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- je schopen zahrát jednoduché lidové písně i z paměti

2. ročník

Žák

- hraje v rozsahu e - g²
- ovládá durové stupnice s 1 křížkem a 1 bé
- ovládá rychlý a hluboký nádech a regulovaný výdech
- ovládá rozdílnou artikulaci - tenuto, legato, staccato
- je schopen hry s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

Žák

- hraje v rozsahu e - c³
- ovládá stupnice dur do 2 křížků a 2 bé + T5
- orientuje se v 3/8 a 6/8 taktu
- dokáže zahrát lehkou skladbičku z paměti
- uplatňuje se ve společné hře s jiným nástrojem

4. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu e - c³
- ovládá stupnice dur do 4 křížků a 4 bé + T5 a jeho obraty
- využívá dynamické možnosti svého nástroje
- dbá o kulturu tónu a nasazení
- dokáže se během hry soustředit na intonaci
- pohotově se orientuje v notovém zápisu a dokáže zahrát jednoduchou skladbu z listu

5. ročník

Žák

- bezpečně se pohybuje v rozsahu e - c³
- ovládá stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé + T5
- v daném rozsahu zahraje chromatickou řadu
- orientuje se v předepsaném označení skladeb
- dokáže výrazově odlišit jednotlivé druhy skladeb

6. ročník

Žák

- hraje v rozsahu e - d³

- ovládá dur a moll stupnice do 5 křížků a 5 bé + T5
- dobře ovládá hmaty v daném rozsahu a hmaty zdvojené
- při studiu skladby si umí vytvořit nádechy
- plynule se orientuje v notovém zápisu
- uplatňuje se ve společné hře s jiným nástrojem, nebo nástroji

7. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu e - e3
- ovládá stupnice dur a moll do 5 křížků a 5 bé +T5
- dokáže si odvodit a zahrát D7 a zm.7 a jejich obraty
- klade důraz na tvoření a kvalitu tónu
- plně využívá dynamické možnosti nástroje
- má samostatný přístup k práci na jednotlivých skladbách
- rozumí základnímu slohovému rozlišení
- zvládá způsob odstranění technických problémů
- je schopen se uplatnit při hře v komorních nebo souborových uskupeních

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- využívá rozsah nástroje od e - g3
- plynule čte notový zápis
- je schopen rozlišit jednotlivá stylová období a podle svých schopností využívá výrazové prostředky typické pro hru v těchto stylech
- je schopen samostatné práce
- dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez narušení frází
- je schopen využívat svých dovedností při komorní, souborové nebo orchestrální hře

3. a 4. ročník

Žák

- využívá celý rozsah nástroje
- při studiu uplatňuje všechny dosud získané dovednosti - řešení problematiky nástrojové techniky, dýchání, frázování, výrazu
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen hry z notového zápisu
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zajímá se o dění nejen v oblasti svého nástroje, ale i umění jako celku

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.13 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika nástroje

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Do rodiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu, jakým se na něj hraje.

Původním záměrem bylo vytvořit nástroj vhodný pro dechové a vojenské orchestry. Svě uplatnění ale našel jak v klasické hudbě, tak v jazzu jako sólový nástroj nebo jako součást jazzových komorních souborů nebo orchestrů.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*				1	1	1	0,5
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na saxofon	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá správné sestavení nástroje a základní péči o něj
- umí si připravit plátek na hubičku pomocí strojku
- dbá na správné držení nástroje, postoj a postavení prstů
- zvládá procvičování bráničního dýchání
- ovládá vydržované tóny, na kterých si utváří nátisk a procvičuje dýchání
- v daném rozsahu (f1 - f2) zvládá nasazování tónů v celých až čtvrtových notách

2. ročník

Žák

- zdokonalil dechovou techniku - dokáže zahrát rovným tónem

- přiměřeně zvládá koordinaci jazyka a prstů
- ovládá hru v legatu
- orientuje se v rozsahu d1 - g2
- umí zahrát durové stupnice do 1 křížku a 1 bé
- úměrně ke svým možnostem a schopnostem dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby

3. ročník

Žák

- hraje v rozsahu c1-c3
- podle svých individuálních možností a schopností ovládá nasazení a hru tenuto, legato, staccato
- umí zahrát durové stupnice do 2 křížků a 2 bé, mollové stupnice do 1 křížku a 1 bé +T5 a jeho obraty
- je schopen hry podle dynamického značení
- hraje snadné a drobné skladby různých slohových období, je schopen hry s jiným nástrojem/nástroji

4. ročník

Žák

- dle svých individuálních možností a schopností hraje v rozsahu b1 - e3
- zvládá artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech
- umí hrát durové stupnice do 4 křížků a 4 bé, mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé + T5 a jeho obraty
- v daném rozsahu je schopen zahrát chromatickou řadu
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti
- je schopen souhry s jiným nástrojem

5. ročník

Žák

- hraje v rozsahu b1 -f3
- ovládá durové stupnice do 5 křížků a 5 bé, mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé + T5 a jeho obraty
- dbá na správnou intonaci a čisté nasazení
- orientuje si v interpretaci běžných melodických ozdob
- ovládá různé artikulace
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

6. ročník

Žák

- hraje v rozsahu b1 -fis3
- ovládá durové stupnice do 6 křížků a 6 bé, mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé + T5 a jeho obraty
- dokáže si utvořit D7 a zm.7
- orientuje se v předepsaném označení skladeb
- dbá na kulturu tónu a správnou intonaci
- je schopen se uplatnit v komorním či jiném souboru

7. ročník

Žák

- hraje v rozsahu b1 -fis3 a upevňuje hru v krajních polohách nástroje
- ovládá durové stupnice do 7 křížků a 7 bé, mollové stupnice do 5 křížků a 5 bé + T5, D7 a zm.7
- plně využívá dynamické možnosti nástroje
- rozumí základnímu stylovému rozlišení skladeb
- je schopen plně využívat své schopnosti a dovednosti při komorní nebo souborové hře

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- na základě svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické a výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu
- umí vytvořit různou barvu tónu a jeho kvalitu
- dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa k nádechům bez přerušení fráze

3. a 4. ročník

Žák

- využívá celý rozsah nástroje
- při studiu uplatňuje všechny dosud získané dovednosti - řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování, výrazu
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen hry z notového zápisu

- je schopen se zapojit do souborů nejrůznějšího nástrojového obsazení a žánrového zaměření
- zajímá se o dění nejen v oblasti svého nástroje, ale i umění jako celku

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.14 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika nástroje

Trubka je hudební nástroj, který má velice dlouhou a rozmanitou historii. Ta začíná u starých kostěných a dřevěných rohů a pokračuje v době bronzové, kdy tyto nástroje již byly různě zdobené. Tyto jsou pak nahrazeny již plně kovovými nástroji, které byly později opatřeny klapkami a ventily.

Řekové nazývali tento nástroj salpinks a Římané tuba. V těchto dobách byla trubka používána jako nástroj chrámový a vojenský.

Velký rozkvět trubky a trubačského řemesla přinesla doba baroka, kdy pro trubku, tak zvanou „klarinu“, byly psány velice obtížné skladby – např. slavný 2. Braniborský koncert a Velká mše h moll J. S. Bacha. V této době byly hráči na tento nástroj velice společensky váženi.

Další prudký vývoj nastává koncem 18. a na začátku 19. století s vynálezem klapkové trubky, pro kterou pak byly napsány slavné koncerty J. Haydna a J. N. Hummela. Vedle symfonického orchestru, kde se trubka stala nástrojem nepostradatelným, se široce uplatňovala v četných vojenských kapelách.

Další slavná epocha začíná se vznikem jazzové hudby a velkých big bandů (obzvláště v Americe).

V dnešní době má trubka široké uplatnění v hudbě symfonické, jazzové, rockové, taneční, dechové a dalších žánrech.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*				1	1	1	0,5
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na trubku	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na trubku

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí základní návyky přípravného studia (pokud ho absolvoval)

- ovládá elementární návyky správného (bráničně – žebního) dýchání
- si dokáže vybavit správné držení nástroje a nasazení nátrubku na rty
- je schopen tvořit tón (bzučí) na nátrubek a plynule ho zvyšovat a snižovat (hra na sířenu)
- nasazuje tóny na slabiky Tý, Tá
- dokáže spojovat alikvotní tóny
- ovládá stupnici C dur nebo její část (tetrachord) v celých hodnotách
- je schopen zahrát jednoduchou národní píseň
- dokáže jednoduše popsat nástroj

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku pro začátečníky
- nátisková a technická cvičení
- lidové písně
- metronom

2. ročník

Žák

- upevňuje návyky bráničně – žebního dýchání
- rozšiřuje velmi nenásilně rozsah a upevňuje jistotu v nasazení tónu
- je schopen hry v rychlejších hodnotách
- ovládá hru v kombinaci tenuto – legata
- rozvíjí hru v dynamických odstínech p –f
- ovládá stupnici C dur v půlových hodnotách
- zvládne jednoduché etudy či lidové písně

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku pro začátečníky
- nátisková a technická cvičení
- snadné přednesové skladby z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- lidové písně
- doprovodný nástroj
- metronom

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky správného držení těla nástroje a nasazení a tvoření tónu
- je schopen zahrát tóny v artikulaci staccato
- posiluje nátiskovou výdrž nátiskovými cvičeními
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu ve dvojhlase s dalším žákem nebo pedagogem

Očekávaný výstup za 3. ročník:

Žák ovládá stupnici C dur nebo G dur ve čtvrt'ových hodnotách a T5 v půlových hodnotách. Je schopen zahrát jednoduchou etudu či národní píseň. Žák zná základy péče o nástroj.

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku pro začátečníky
- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy pro trubku z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané snadnější přednesové skladby z archivu školy
- doprovodný nástroj
- metronom

4. ročník

Žák

- upevňuje nátiskovou jistotu a intonační a intervalovou představivost
- rozšiřuje podle možností nátiskový rozsah
- je schopen jazykové artikulace tenuto, staccato v dosaženém rozsahu
- zlepšuje kvalitu tónu a dynamické možnosti
- získává zkušenosti s hrou v duu event. triu
- ovládá stupnice dur do 3 křížků a 3 bé + T5

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku
- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy pro trubku z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- výběr přednesových skladeb a party komorních skladeb z archivu školy
- doprovodný nástroj
- metronom

5. ročník

Žák

- zvyšuje nátiskovou výdrž a dle možnosti i nátiskový rozsah
- orientuje se v jazykové artikulaci tečkovaných rytmů a triol
- učí se aktivně dolad'ovat při hře s klavírem nebo v duu
- ovládá stupnice dur do 3 křížků a 3 bé a stupnice moll do 1 křížku a 1 bé

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku
- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy pro trubku z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesové skladby, party komorních skladeb z archivu
- doprovodný nástroj
- metronom

6. ročník

Žák

- se orientuje ve hře vzdálenějších intervalů
- je schopen většího dynamického rozpětí pp – f
- používá všechny artikulační dovednosti v celém dosaženém rozsahu
- dokáže se doladit k doprovodnému nástroji nebo dalšímu hráči v komorní hře

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku
- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesové skladby a party komorních skladeb z archivu školy
- doprovodný nástroj
- metronom

7. ročník

Žák

- rozvíjí nátiskovou výdrž a podle svých individuálních možností i rozsah ve dvoučárkované oktávě a jistotu nasazení tónu
- je schopen hrát vzdálenější intervaly ve čtvrt'ových a osminových hodnotách
- používá artikulaci legato, staccato, a jejich vzájemné kombinace v rychlejším tempu
- orientuje se v artikulaci základních jazzových prvků

Očekávaný výstup za 7. ročník:

Žák využívá všechny nabyté dovednosti s přihlédnutím na kvalitu tónu. Je schopen využívat dynamické škály nástroje v rozdílných tempech a rozdílném frázování. Je schopen komorní hry. Ovládá stupnice dur do 4 křížků a 4 bé a stupnice moll do 4 křížků a 4 bé. Dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu.

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- vybraná škola hry na trubku

- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesové skladby a party komorních skladeb z archivu školy
- doprovodný nástroj
- metronom

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na dosavadní vědomosti a dovednosti a upevňuje je a prohlubuje
- rozšiřuje již samostatněji nátiskový rozsah
- se podle individuálních schopností seznamuje s nácvičkem násobného staccata (tzv. dvojitý a trojitý jazyk) k zrychlení jazykové artikulace
- používá tónovou dynamiku v celém používaném rozsahu
- je schopen se aktivně dolad'ovat
- se dokáže zapojit do komorní hry
- ovládá stupnice dur a moll do 5 křížků a 5 bé

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy z archivu školy a vyučujícího pedagoga
- vybrané přednesy z archivu školy a vyučujícího pedagoga a party komorních a souborových skladeb z archivu školy
- doprovodný nástroj
- metronom
- CD, multimédia

3. a 4. ročník

Očekávaný výstup za IV. ročník:

Žák je schopen samostatně udržovat nátiskovou jistotu a výdrž; umí nacvičit technicky obtížná místa. Je schopen zaujmout stanovisko k frázování a agogice studovaných skladeb. Samostatně řeší problematiku péče o nástroj. Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu. Využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb podle vlastního výběru. Ovládá stupnice dur a moll + T5 a D7.

Učivo, didaktické materiály, noty, pomůcky:

- nátisková a technická cvičení
- vybrané etudy z archivu školy a vyučujícího pedagoga

- vybrané přednesy z archivu školy a vyučujícího pedagoga a party komorních a souborových skladeb z archivu školy
- doprovodný nástroj
- metronom
- CD, multimédia

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové citění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické citění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.15 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika nástroje

Bicí nástroje jsou jedním z nejstarších nástrojů vůbec. Mohou se pochlubit velkou škálou tónů a zvuků. Pro svou rozmanitost a oblíbenost jsou bohatě využívány v různých hudebních žánrech a uskupeních.

Hra na bicí nástroje rozvíjí mentální a motorické dovednosti, zejména koordinace rukou a nohou. Rozvíjí se smysl pro rytmus a hudebnost. Podporuje komplexní chápání hudby jako celku.

Důležitou roli při seznamování dětí s nástroji hraje také spolupráce s rodiči. Ti mohou do hodin docházet, pravidelně se o prospěchu informovat a vše společně konzultovat.

Výuka započne hrou na malý bubínek, poté se rozšíří na celou soupravu bicích nástrojů, později v případě zájmu je možno obohatit výuku o melodické bicí nástroje, či tympany.

Na konci studia by měl žák umět samostatně nastudovat skladbu odpovídající obtížnosti, případně zastat rytmickou úlohu v hudebních souborech.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Seminář populární hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Seminář populární hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje

I. stupeň základního studia

Očekávané výstupy

Žák

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodu i sólově
- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- orientuje se v polyrytmické struktuře

- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady

1. ročník

Žák

- zvládá správné sezení za soupravou
- používá správné držení paliček
- ovládá jednoduché etudy na malý bubínek ve 4/4, 3/4, 2/4 taktu
- zvládá hraní čtvrtových not a pomlk
- zvládá správný rukoklad
- zvládá základní nastavení nástroje podle své výšky

2. ročník

Žák

- na malý buben zvládá etudy většího rozsahu v rychlejším tempu
- umí používat rytmus ve 4/4 taktu
- zvládá etudy s problematikou hraní osminových a šestnáctinových not a pomlk a správný rukoklad
- zahraje polku, valčík s hudebním doprovodem

3. ročník

Žák

- dobře se orientuje v osminových a šestnáctinových notách
- umí jednoduché etudy na soupravu a základní rytmy v obměnách s jednoduchými breaky
- zvládá kombinaci osminových a šestnáctinových not v různých rukokladech
- doprovodí nahrávku v 2/4 a 3/4 taktu

4. ročník

Žák

- zvládá etudy na malý buben
- zvládá etudy na celou soupravu
- umí koordinační cvičení na soupravě bicích nástrojů

- umí vytvořit základní doprovod k nahrávce

5. ročník

Žák

- zvládá hru obtížnějších etud na malý buben
- umí používat doprovod k hudební nahrávce
- předvede koordinační a akcentová cvičení
- je seznámen s laděním bicích nástrojů
- doprovodí skladbu s podkladem play along

6. ročník

Žák

- ovládá používání přírazů při hře etud
- dobře se orientuje v základních tanečních rytmech, CHA-CHA, Slowrock, Beat
- dobře se orientuje v jednoduché souhře s nahrávkou z CD nebo druhou soupravou

7. ročník

Žák

- ovládá používání víru a vícenásobných přírazů při hře etud
- umí používat techniku hry nohou tzv. skluz při hře etud
- orientuje se v souborové hře bicích nástrojů (např. dueta)
- orientuje se v doprovodu nahrávek různých stylů (rock, funky, latina)
- je schopen naladit nástroj vzhledem ke stavu a stylu konkrétního žánru hudby
- je schopen doprovodu písně tzv. z listu
- je schopen doprovodit libovolnou skladbu s hudební skupinou nebo dohraným podkladem

II. stupeň základního studia

Očekávané výstupy

Žák

- ovládá různé druhy techniky hry
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- doprovodí hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi

1. ročník

Žák

- ovládá prstovou techniku: přírazy, dvojky, víření
- dobře se orientuje v hudebních rytmech stylů: Rock, Pop, Funky, Latin, Jazz, Swing, Groove
- zvládá hru s hudebním doprovodem s vloženými hudebními předěly, fill iny

2. ročník

Žák

- ovládá hru paradidlů v etudách na soupravě bicích nástrojů
- je obeznámen s notací bicích nástrojů v různých partiturách

3. ročník

Žák

- umí používat všechny jednotlivé technické a koordinační aspekty hry
- použije své znalosti k spolupráci na hudebních projektech
- orientuje se v historii významných hráčů na bicí nástroje z oblasti jazzu, rocku či vážné hudby

4. ročník

Žák

- ovládá problematiku nástroje v plném rozsahu
- umí vypracovat a používat vhodná sóla různých žánrů v rozličných tempech a frázování
- zkombinuje své dovednosti techniky a improvizace v interpretaci vhodné skladby.

- prezentuje své dovednosti při spolupráci na interpretaci skladeb, podílí se na tvorbě výrazu a způsobu interpretace
- zvládá práci s party, psaných pro bicí nástroje
- je schopen absolvování samostatného koncertu na veřejnosti
- respektuje autority ve svém oboru a obohacuje své schopnosti o jejich zkušenosti

Postupové zkoušky

1. ročník

- etuda obsahující problematiku hraní osminových a čtvrt'ových not a pomlk a správného rukokladu

2. ročník

- etuda obsahující problematiku hraní osminových a šestnáctinových not a pomlk a správného rukokladu

3. ročník

- cvičení pro soupravu bicích nástrojů: beatové doprovody, na hi-hat a činel

4. ročník

- cvičení pro soupravu bicích nástrojů: beatové doprovody, s šestnáctinovou hi-hat a činel

5. ročník

cvičení pro soupravu bicích nástrojů: beatové doprovody, s osminovou, šestnáctinovou hi-hat a činelem, s breaky

6. ročník

hra s hudebním podkladem: základní taneční rytmy CHA-CHA, Slowrock, Beat

7. ročník

absolventský koncert obsahující etudu technického rázu a skladbu s doprovodem

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář populární hudby

viz studijní zaměření Hra na EKN

5.2.16 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika předmětu

Výuka seznamuje žáka s pěveckou literaturou od dětských a lidových písní po díla českých a světových klasiků i autorů soudobé hudby, s interpretací různých stylů a žánrů klasické hudby sólové a sborové. Také se zabývá technickou přípravou hlasu pro interpretaci různých skladeb. Podporuje v žákovi jeho přirozené nadání a radost z možnosti seznamovat se a prezentovat skvosty pěveckého umění.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Sborové zpívání				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Sólový zpěv	1	1	1	1
Sborové (a komorní) zpívání	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- při nádechu nezvedá ramena
- zřetelně vysloví slova v písních
- zazpívá ve své přirozené hlasové poloze
- s pomocí klavíru čistě zazpívá jednoduché lidové a dětské písně

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dle pokynů učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- zvládne základní prvky výslovnosti vokálů a konsonantů při zpěvu
- s pomocí klavíru čistě zazpívá tóny v jemu daném rozsahu
- cvičení a písně předvede v přirozené dynamické síle ve střední hlasové poloze
- nadechuje po frázích, rozezná dobrý a špatný nádech v rámci písně
- zazpívá cvičení a píseň s jednoduchým doprovodem klavíru
- zazpívá jednoduché lidové a umělé (dětské) písně v adekvátním rozsahu

2. ročník

Žák

- zvládne základy správného pěveckého nádechu
- uplatní pod vedením učitele správnou výslovnost a měkké nasazení tónu
- je schopen kontrolovat čistotu intonace s pomocí klavíru
- využije hlas v písních ve svém přirozeném rozsahu
- předvede základní dynamické rozdíly (p, f)
- chápe a použije základní tempová označení (rychle, pomalu, zrychlit, zpomalit)
- předvede písně s jednoduchým doprovodem klavíru (eventuálně jiného nástroje)
- interpretuje jednoduché lidové a umělé písně
- vystoupí na interních koncertech oddělení

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla při zpěvu, klidné brániční dýchání)
- využívá základní technické prvky (měkké nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)
- používá hlas ve svém přirozeném rozsahu, nepřepíná své síly
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku

- zvládá zpěv s doprovodem
- zpívá lidové a umělé písně, odpovídající jeho schopnostem
- vystupuje na koncertech

4. ročník

Žák

- dodrží základní dovednosti pěveckého dýchání ve cvičení a interpretovaných skladbách
- uplatní zásady správné artikulace, měkce nasadí tón, rozezná intonační chyby
- podle svých dispozic rozšíří svůj hlasový rozsah o některé tóny okrajových poloh
- použije širší dynamickou škálu (pp – f) a agogiku podle zápisu
- předvede náročnější lidové i umělé písně
- je schopen zazpívat jednoduché dvojhlasé skladby
- zúčastní se samostatně i v kolektivu vystoupení na koncertech

5. ročník

Žák

- správně nadechuje, uplatní správnou výslovnost, měkce nasazuje tón, čistě intonuje v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen určit pěveckou frázi a vnést do zpívaného díla své pojetí interpretace
- v interpretovaných skladbách využije i zvládnuté tóny okrajových poloh svého hlasového rozsahu
- samostatně uplatní širší škálu dynamických a agogických prostředků
- interpretuje skladby nejméně dvou slohových období
- zorientuje se v notovém zápisu vícehlasu
- zazpívá jednoduché dvoj až trojhlasé skladby
- vystupuje na koncertech a akcích školy

6. ročník

Žák

- správně nadechuje a je schopen vědomé dechové opory tónů
- správně a zřetelně vyslovuje
- analyzuje chyby intonační, nádechové, ve frázování
- dodrží zásady hlasové hygieny a kultury (volný, nosný, netlačený tón)
- použije hlas bez projevů hlasových rejstříků (je třeba zohlednit proces mutace)
- vnímá obsah interpretovaných skladeb a správně frázuje
- samostatně zvolí širší škálu výrazových prostředků na základě svých znalostí a chápání hudby a textu
- má přehled o základních hudebních slozích a žánrech ve zpěvu
- samostatně se orientuje ve vícehlasém notovém zápisu a zazpívá po nácvičku svůj part
- kultivovaně vystupuje na koncertech a akcích škol

7. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné pěvecké výslovnosti a hlasové kultury
- má rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky (ohled na mutaci)
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je schopen veřejného vystoupení
- je schopen zpívat ve vícehlasých skladbách a orientovat se v jejich notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- má vypracovány základy správné techniky pěveckého dýchání a opory tónu
- je schopen uplatnit správné posazení hlasu i v okrajových polohách svého hlasového rozsahu
- dokáže analyzovat a vystavět hudební frázi
- zazpívá technicky i interpretačně náročnější skladby
- zvládne vázání více tónů, legato i staccato
- využije své znalosti při volbě dynamických a agogických prostředků v interpretovaných skladbách
- zazpívá skladby dvou i více slohových období
- při korepeticích uplatní pod vedením pedagoga naučené interpretační dovednosti (dynamika, tempa, fráze, akcenty, vázání tónů)
- zazpívá vícehlasé skladby a samostatně nacvičí svůj part
- ve spolupráci s pedagogem je schopen si zvolit z nabízené literatury skladby podle svého zaměření a cítění
- aktivně vystupuje na interních a veřejných akcích školy

2. ročník

Žák

- ovládá základy správného pěveckého dýchání, opory tónu, analyzuje chyby
- používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu bez vážných technických výkyvů
- sám navrhne a provede frázování skladeb
- aplikuje základní zásady kantilénového způsobu zpěvu
- ovládne jednoduché melodické ozdoby (příráz, opora, obal)

- vybere vhodné výrazově interpretační prostředky pro realizaci děl různých slohových období a žánrů
- při nácvičku skladeb je schopen částečně samostatně pracovat s korepeticí
- bez problémů interpretuje vícehlasé komorní i sborové skladby
- má přehled o základní domácí i světové pěvecké literatuře různých období a slohů
- vystupuje na koncertech a akcích školy

3. ročník

Žák

- vědomě a samostatně použije správnou techniku pěveckého dýchání a tvoření tónů
- uplatní získané technické znalosti pro vyrovnaný hlasový projev
- předvede i náročnější skladby se správným frázováním
- využije nuancí agogiky a dynamiky a legatový způsob zpěvu
- částečně samostatně nacvičí skladby s korepeticí
- samostatně navrhne interpretační způsoby zvolených skladeb a po konzultaci s pedagogem je realizuje
- je schopen si sám vyhledat další pěvecký materiál podle svého zaměření a interpretovat ho
- prokáže přehled o pěvecké literatuře různých slohových období a žánrů
- interpretuje vícehlasé komorní a sborové skladby
- vystupuje aktivně na koncertech a akcích školy

4. ročník

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu
- je schopen kultivované stylové a žánrové interpretace vokálních skladeb různých slohových období, používá dynamickou a agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepeticí, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním uskupení
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv pro nastupující do II. stupně + 1 rok přípravného studia

Přípravné studium

Žák

- dle pokynů učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- zvládne základní prvky výslovnosti vokálů a konsonantů při zpěvu
- s pomocí klavíru čistě intonuje
- cvičení a písně předvede v přirozené dynamické síle a ve svém přirozeném hlasovém rozsahu
- nadechuje po frázích, rozezná dobrý a špatný nádech v rámci písně
- předvede písně s jednoduchým doprovodem klavíru
- zazpívá jednoduché lidové a umělé písně dle svých hlasových možností

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zvládne základy správného pěveckého nádechu
- uplatní správnou výslovnost, měkké nasazení tónů, čistou intonaci
- použije hlas ve svém přirozeném rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f) a agogiku (rychle, pomalu, zrychlit, zpomalit)
- předvede písně s jednodušším doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zazpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem
- zazpívá jednoduché dvojhlasé skladby
- vystoupí na koncertech oddělení samostatně i v kolektivu

2. ročník

Žák

- dodrží základní dovednosti pěveckého dýchání
- uplatní zásady správné artikulace, měkce nasadí tón, rozezná intonační chyby
- podle svých dispozic rozšíří svůj hlasový rozsah o tóny okrajových poloh
- použije širší dynamickou škálu (pp – f) a agogiku podle zápisu
- zazpívá písně i se složitějším doprovodem
- předvede náročnější lidové i umělé písně
- zorientuje se v notovém zápisu vícehlasu
- zazpívá jednodušší dvoj až trojhlasé skladby

- vystupuje na koncertech a akcích školy

3. ročník

Žák

- správně nadechuje, uplatní správnou výslovnost, měkce nasazuje tón, čistě intonuje v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen určit pěveckou frázi
- analyzuje chyby intonační, nádechové i ve frázování
- v interpretovaných skladbách používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- samostatně uplatní širší škálu dynamických a agogických prostředků
- interpretuje skladby nejméně dvou slohových období
- má přehled o základních hudebních slozích a žánrech ve zpěvu
- samostatně se orientuje ve vícehlasém notovém zápisu a zazpívá po nácviku svůj part
- kultivovaně vystupuje na koncertech a akcích školy

4. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné pěvecké výslovnosti
- má rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- má vypěstovaný smysl pro hudební frázi
- je schopen základních prvků kantilénového způsobu zpěvu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu a znalosti různých slohových období
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- má přehled o základní domácí i světové pěvecké literatuře různých období a slohů
- interpretuje vícehlasé komorní a sborové skladby
- vystupuje kultivovaně a aktivně na koncertech a akcích školy

Učební osnovy předmětu Sborové (a komorní) zpívání

Charakteristika předmětu

Jde o kolektivní výuku pro žáky I. a II. stupně studijního zaměření sólový zpěv. Žáci rozvíjejí své schopnosti v oblasti zpěvu, intonace, hudební interpretace, harmonického hudebního cítění, učí se spolupracovat se všemi členy kolektivu a s dirigentem. Pokud hrají na další hudební nástroje, uplatňují je při doprovodu nastudovaných skladeb.

I. stupeň základního studia

4. - 5. ročník

Žák

- dle pokynu učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- zvládne základní prvky pěvecké artikulace
- používá hlas ve svém přirozeném rozsahu, nepřepíná ho
- čistě zaintonuje svůj part s pomocí klavíru
- zazpívá jednodušší jednohlasé a dvojhlasé skladby s doprovodem
- adekvátně reaguje na základní dirigentská gesta
- spolupracuje s ostatními členy sboru při realizaci skladeb

6. - 7. ročník

Žák

- správně pěvecky nadechuje
- dobře pěvecky artikuluje
- používá hlas v celém svém přirozeném rozsahu
- čistě zaintonuje svůj part
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zazpívá jednodušší jedno až trojhlasé skladby s doprovodem
- s jistotou reaguje na základní dirigentská gesta
- vzájemně spolupracuje s ostatními členy sboru při realizaci skladeb
- vystoupí na koncertech a akcích školy

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- správně pěvecky nadechuje
- měkce nasazuje tón, správně artikuluje
- používá širší dynamické a agogické škály výrazových prostředků
- čistě intonuje svůj part i v náročnějších vícehlasých skladbách s doprovodem
- samostatně se orientuje ve sborové partituře
- aktivně spolupracuje s ostatními členy sboru
- spolehlivě reaguje na dirigentská gesta

3. - 4. ročník

Žák

- ovládá základy pěveckého dýchání, správné výslovnosti a hlasové kultury
- používá širokou škálu dynamických a agogických prostředků
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách s doprovodem i à capella
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev a hudební frázi
- je schopen aktivní a odpovědné spolupráce s dirigentem, s ostatními členy sboru, pomáhá slabším
- vystoupí na koncertech a akcích školy

5.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby

Charakteristika předmětu

Cílem této oblasti je propojit teoretické znalosti s praktickými, aby umožnily žákovi vnímat a porozumět hudbě v plné šíři. Je to neodmyslitelná součást hudebního vzdělání.

Přípravná hudební výchova je důležitou vstupní branou do světa hudby. Hravou formou seznamuje děti s prvními rytmickými, intonačními, sluchovými a teoretickými dovednostmi. Následná hudební nauka je rozvíjí a zvyšuje a tím přispívá k celkovému formování mladého interpreta či posluchače.

Učební osnovy předmětu Hudební nauka

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zná noty v houslovém klíči od g – c³
- seznámí se s basovým klíčem a notami f – c¹
- rozumí principu posuvek a přečte jméno noty s posuvkou
- rozlišuje celý tón, půltón
- umí rytmické hodnoty not a pomlky celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová / ve skupině čtyř /
- zná takty 2/4, 3/4, 4/4, C
- chápe princip složení dur stupnice a zná C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur
- vytvoří základní trojzvuk v těchto stupnicích
- rozliší sluchově tóny trojzvuku ve všech 6 variantách
- chápe rozdíl pojmu stupnice - tónina
- intonuje v rozsahu oktávy
- dokáže zrytmizovat jednotlivá slova i jednoduché říkadlo, používá hru na tělo
- v rozsahu 5 tónu vytvoří a zapíše vlastní melodii
- zpívá jednoduché lidové nebo umělé písně a doprovází se rytmickými nástroji
- zná základní pojmy – andante, moderato, allegro, legato, staccato, repetice, prima a sekunda volta
- zná základní dynamická znaménka – p, mf, f, crescendo, decrescendo

2. ročník

Žák

- zdokonaluje znalost not z 1. ročníku včetně čtení posuvek
- chápe pojem předznamenání
- rozšiřuje znalost dur stupnic do 5 křížků a 3 bé
- sluchově rozliší tónorod dur a moll
- chápe princip stavby kvintakordu a jeho obrátů
- umí základní intervaly 1 – 8
- rozšiřuje znalost taktů o takty 3/8, 6/8
- procvičuje rytmické hodnoty včetně pomlky a tečky u noty čtvrté
- intonuje v rozsahu oktávy, zpívá lidové a dětské umělé písně
- seznamuje se s lidskými hlasy
- seznamuje se s vokálními formami – lidová píseň, umělá píseň, opera, muzikál
- seznamuje se stručně se životem a dílem B. Smetany a A. Dvořáka
- rozšiřuje si znalost dalších dynamických, tempových a přednesových označení

3. ročník

Žák

- stále procvičuje čtení a psaní not
- zvládá složitější rytmické příklady a seskupení
- umí vyjmenovat pořadí křížků a bé
- chápe princip odvozování posuvek pomocí pěti a čtyř tónů
- rozšiřuje znalost dur stupnic do 7 křížků a 5 bé
- seznamuje se s druhy moll stupnic a principem jejich vytváření
- sluchově rozlišuje druhy moll stupnic
- zná stupnice a moll, e moll, h moll, d moll, g moll
- umí vytvořit kvintakord s obraty v těchto stupnicích
- sluchově rozezná akord dur a moll
- opakuje základní intervaly, seznamuje se s rozdělením na čisté a velké a odvozuje malé
- intonuje v rozsahu oktávy
- zpívá jednoduchý dvojhlas
- seznamuje se s jednotlivými skupinami hudebních nástrojů
- sluchově rozliší a zařadí nástroj do skupiny
- seznamuje se s pojmy – orchestr, komorní soubor, pěvecký sbor atd.
- stručně se seznamuje se životem a dílem W. A. Mozarta a L. van Beethovena

4. ročník

Žák

- seznamuje se s dvojitými posuvkami, umí zapsat a přečíst noty s nimi
- utvrzuje si znalost předznamenání

- chápe princip kvintového a kvartového kruhu
- umí všechny dur stupnice
- rozšiřuje si znalost moll stupnic do 4 křížků a 4 bé
- seznamuje se se základními harmonickými funkcemi, umí vytvořit trojzvuk T, S, D
- procvičuje intervaly, čisté, velké a malé v rozsahu oktávy
- seznamuje se s melodickými ozdobami
- stručně se seznamuje se životem a dílem J. S. Bacha a G. F. Händela
- stručně se seznamuje s formami – písňová, rondo, variace
- má povědomí o vývoji hudby a hudebních slohů
- intonuje v rozsahu oktávy
- rozšiřuje si znalost dalších tempových a výrazových označení

5. ročník

Žák

- stále opakuje čtení a psaní not v obou klíčích / podle svého nástroje /
- umí všechny dur a moll stupnice
- chápe složení stupnic a jejich odvozování
- rozšiřuje znalost intervalů o zvětšené a zmenšené
- umí vytvořit kvintakord dur, moll, zvětšený a zmenšený
- umí vytvořit D7
- umí vytvořit obraty T, S, D akordů
- sluchově rozliší obraty kvintakordu dur a moll
- má základní povědomí o stavbě skladeb
- aktivně poslouchá hudbu a dokáže zařadit skladbu do stylového období
- má základní povědomí o stylových obdobích, jejich hlavních představitelích
- vytvoří referát o skladateli, který je mu blízký a seznámí s ním ostatní žáky

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor nabízí žákům možnost rozvíjet schopnost používání výtvarného jazyka coby nástroje uměleckého vyjádření a komunikace. V hodinách výtvarného oboru se žáci seznámí s tradičními i moderními výtvarnými prostředky a technikami, které pak na základě námětů ze „světa kolem nás i v nás“ uplatňují. Cílem studia je přivést mladého výtvarníka k jeho osobitému způsobu vyjádření, seznámit jej se základy umělecké kultury, představit mu paletu výtvarných prostředků, jak prvků výtvarného jazyka, tak výtvarných technik a vést jej na cestě k samostatnému používání těchto prostředků a případnému vlastnímu hledání umělecké inspirace a nových možností.

Žáci v hodinách výtvarného oboru rozvíjí a obohacují svou obrazotvornost a to jak ve vlastní tvorbě, tak při konzultacích nad díly spolužáků, či při návštěvách výstav a jiných kulturních akcí. Učí se pracovat s emocemi i ratiem, samostatně i ve skupinách. S pomocí učitele pěstují otevřenost, myšlení a chápání sama sebe i druhých.

V rámci výtvarného oboru jsou na ZUŠ Klementa Slavického vyučovány dva předměty, které jsou však neoddělitelné a jsou takřikajíc „spojenými nádobami“, obě jsou doplňovány z jednoho zdroje a pokud možno souměrně. Uvedenými předměty jsou výtvarná tvorba a reflexe výtvarného umění.

V předmětu „Výtvarná tvorba“ se žáci na základě zajímavých námětů učí výtvarnému vyjadřování za pomoci osvojovaných prvků výtvarného jazyka a základních výtvarných technik.

Předmět „Reflexe VU“ je přidružený, bez vypsání počtu hodin. Jeho prvky jsou uplatňovány v každé lekci a také při návštěvách kulturních akcí, výstav apod. Cílem předmětu „reflexe VU“ je otevřít dětskou hlavu k přemýšlení nad výtvarnými díly, k diskuzi nad svou vlastní tvorbou, stejně jako nad tvorbou spolužáků či významných umělců.

Zařazení žáků do ročníků výtvarného oboru:

Ročník na VO	Věk žáka (+/- 1 rok)	Předpokládaný ročník ZŠ
PVV1- PVV2	5- 8 let	MŠ- 2. roč. ZŠ
1. roč./ 1. cyklus studia	8 let	3. roč. základního vzdělávání
2. roč. / 1. cyklus studia	9 let	4. roč. základního vzdělávání
3. roč. / 1. cyklus studia	10 let	5. roč. základního vzdělávání
4. roč. / 1. cyklus studia	11 let	6. roč. základního vzdělávání
5. roč. / 1. cyklus studia	12 let	7. roč. základního vzdělávání
6. roč. / 1. cyklus studia	13 let	8. roč. základního vzdělávání
7. roč. / 1. cyklus studia	14 let	9. roč. základního vzdělávání
I. roč./ 2. cyklus studia	15 let	1. roč. středoškolského vzdělávání
II. roč./ 2. cyklus studia	16 let	2. roč. středoškolského vzdělávání
III. roč./ 2. cyklus studia	17 let	3. roč. středoškolského vzdělávání
IV. roč./ 2. cyklus studia	18 let	4. roč. středoškolského vzdělávání

6.1 Přípravné studium

Učební plán Přípravné výtvarné výchovy:

Předmět	PVV 1	PVV 2
Přípravná výtvarná tvorba	2	2
Celkem	2	2

Učební osnovy předmětu Přípravná výtvarná tvorba

PVV I

Žák

- je seznámen s tradičními výtvarnými nástroji a materiály, je poučen o pravidlech bezpečnosti při jejich používání
- bez zábran používá základní nástroje výtvarného vyjádření - kresba a malba suchou i mokrou stopou
- je schopen pracovat samostatně i spolupracovat s učitelem a ve skupině, zná základní normy vhodného chování při práci ve výtvarné dílně
- při tvorbě intuitivně a spontánně využívá prvků výtvarného jazyka (bod, linie, barva, tvar)
- je autentický sám za sebe a neobkresluje
- aktivně zkoumá nabízené možnosti, experimentuje, klade otázky
- je schopen diskuze o díle (vlastním i cizím), dokáže zhodnotit a ocenit i jiné než vlastní přístupy k dílu
- seznamuje se s tvorbou ilustrátorů

PVV II

Žák

- používá verbálního i výtvarného vyjadřování a hledá mezi nimi souvislost
- vnímá motivaci a soustředí se na ni i na výtvarnou činnost
- respektuje pravidla práce v hodinách výtvarné výchovy

- intuitivně a spontánně využívá prvků výtvarného jazyka, je seznámen s jejich vztahy a vlastnostmi

6.2 Studijní zaměření Výtvarný obor

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Výtvarná tvorba	2	3	3	3	3	3	3
Celkem	2	3	3	3	3	3	3

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3
Celkem	3	3	3	3

Učební osnovy předmětu Výtvarná tvorba:

Rozdělení výstupů je založeno na sledování přelomových období ve vývoji žáka, ze kterých je odvozen i průběh studia na základní a střední škole.

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- má snahu aktivně přispívat k obohacení základního námětu vlastními nápady
- reaguje na korekturu, obhájí svůj přístup k práci
- bez zábran avšak uvědoměle experimentuje s nástroji, materiály a prvky výtvarného jazyka

- uplatňuje vztahy mezi lidskými smysly a hledá způsoby jak výtvarně vyjádřit smyslové vjemy
- vyjmenuje základní techniky výtvarné výchovy a pomůcky k nim potřebné
- na předloženém uměleckém díle odliší a porovná vlastnosti základních prvků výtvarného jazyka- linie, plocha, bod
- aktivně se zapojuje při práci ve skupině

2. ročník

Žák

- dává do souvislosti námět a zvolenou výtvarnou techniku
- výtvarně vyjadřuje emoční obsah námětu
- vyhledá podněty ve svém okolí a zaznamená je dostupnou výtvarnou technikou
- zpracuje osobitý artefakt
- porovná účinky různých grafických technik

3. ročník

Žák

- přepisuje subjektivně vnímanou realitu
- dodržuje pracovní postupy a je schopen určité samostatnosti
- empaticky se vztahuje ke světu kolem sebe
- uvede svého oblíbeného výtvarného umělce
- prezentuje svou práci v rámci hodnocení i při závěrečné výstavě výtvarného oboru

4. ročník

Žák

- experimentuje s vyjadřovacími prostředky
- respektuje vlastnosti výtvarných technik a svou práci jim přizpůsobuje
- pozná možnosti výtvarných technik a hledá jejich nové uplatnění
- na motivaci reaguje úvahou- cesta ke konceptu
- rozlišuje dynamickou a statickou kompozici
- používá internet jako zdroj informací

5. ročník

Žák

- objasní svůj záměr a obhájí způsob, jakým jej dosáhne
- realizuje prostorové objekty
- hledá vlastní cestu vyjádření na pozadí zadaného tématu
- je schopen variovat předkládané návrhy řešení

- vystihne podstatné rysy reality
- při návštěvě výstavy vnímá vystavená díla a diskutuje o nich, při příští hodině vzpomene to, které jej nejvíc oslovilo

6. ročník

Žák

- pracuje (kreslí, maluje, modeluje, fotografuje) podle vizuální reality a je schopen z ní dále vycházet - modifikovat a stylizovat ji
- rozebere a pojmenuje příčiny svého zdaru i nezdaru
- ovládá základní kompoziční vztahy
- pojmenuje základní prvky výtvarného jazyka pozorované ve výtvarném díle ať už svém, nebo jiném
- realizuje navržené - promýšlí technologická hlediska zpracování navrženého
- uplatní znalosti z oblasti moderních informačních technologií k vyhledání podkladů pro vlastní práci

7. ročník

Žák

- samostatně analyzuje zadání
- vede tvůrčí dialog se spolužáky i učitelem
- přepisuje realitu objektivně
- uvědomuje si oblasti výtvarné činnosti, které jsou mu nejbližší
- má základní přehled o významných uměleckých směrech a slozích
- podle svých možností vycházejících ze zkušenosti empirického diváka nahlíží a srovnává rozmanité způsoby výtvarného vyjádření
- na zadané téma vypracuje drobnou výtvarnou řadu (minimálně 5- prací) ve které rozvine spektrum neotřelých náhledů (myšlenkových i technologických), napíše obhajobu této práce

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- neustále rozvíjí a obohacuje spektrum výtvarných prostředků z předešlého studia
- nové impulzy připojí s dřívější zkušeností
- kreslířsky a malířsky studuje objektivně vnímanou vizuální realitu
- rozlišuje složitější kompozice- dynamická, statická, centrální, decentralizovaná, zlatý řez

2. ročník

Žák

- je schopen reflexe své tvorby a využívá výsledků zpětné vazby při následující tvorbě
- propojuje racionální i intuitivní přístupy k vyhledání výtvarného prostředku, jenž zajistí co nejuvěrnější zpracování jeho představy o díle
- na předloženém uměleckém díle svými slovy popíše záměr a autorem uplatněné prostředky
- aktivně obohacuje vlastní přehled v kulturní sféře (napříč kulturními oblastmi a dobou)

3. ročník

Žák

- samostatně vyhledává náměty k vlastní tvorbě - vychází sám ze sebe
- rozlišuje v díle reálný a duchovní prostor a jejich vzájemný vztah
- ovládá základní umělecké slohy a styly- ke každému přiřadí významné osobnosti ze světa výtvarného umění

4. ročník

Žák

- vypracuje a obhájí myšlenkově propojený výtvarný projekt na vlastní téma s využitím většího spektra výtvarných technik a přístupů osvojených v průběhu studia VO (v rozsahu soustavné práce minimálně jednoho pololetí)

Literatura a prameny:

PIJOAN, J.: Dějiny umění I- X.,

ROESELOVÁ, V.: Linie, barva, tvar a zajímavý námět. Sarah, 2004

ROESELOVÁ, V.: Projekty ve výtvarné výchově. Sarah, 1997

Krátkodobé i stálé výstavy v regionu

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Vzdělávací obsah tanečního oboru vychází ze dvou vzdělávacích oblastí: **Taneční tvorba a Recepce a reflexe tanečního umění.**

Taneční obor v ZUŠ Klementa Slavického, Praha 5 - Radotín poskytuje výuku taneční výchovy již v přípravných ročnících, tzn. dětem 5-ti – 7-mi letým. Dále mohou děti pokračovat ve výuce I. a II. stupně základního studia.

V 1. a 2. ročníku I. stupně se vyučují předměty taneční průprava a taneční praxe. Od 3. ročníku se začíná vyučovat předmět klasický tanec, na který je taneční obor zaměřen a předměty lidový tanec, současný tanec a taneční praxe. Klasický tanec navazuje na předmět taneční průprava. I. stupeň základního studia žáci ukončí v 7. ročníku absolventským výstupem. Po té mohou žáci pokračovat ve studiu II. stupně, který zakončí absolventským výstupem na konci 4. ročníku. V dospělosti mohou svůj tvůrčí potenciál uplatnit ve studiu pro dospělé. Po celou dobu studia v tanečním oboru je dáván velký důraz, kromě zdokonalování pohybových dovedností, na rozvíjení osobnosti, tvůrčích schopností, hledání vlastního způsobu neverbálního vyjadřování a originality.

7.1 Přípravné studium

Délka studia: 1 – 2 roky

Předmět: Přípravná taneční výchova

Celkový počet vyučovacích hodin týdně: 1 - 2

Učební osnovy předmětu Přípravná taneční výchova

Žák

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- opakuje po učiteli protahovací a průpravné (posilovací) cviky i akrobatické prvky
- pohybuje se po prostoru i po diagonále
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

7.2 Studijní zaměření Taneční obor

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Taneční průprava	1	1					
Klasický tanec			1	1	1	1	2
Lidový tanec			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Současný tanec			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	3	3	3	3	4

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Současný tanec	2	2	2	2
Taneční praxe	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

Učební osnovy předmětu Taneční průprava:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ukáže pomocná místa pro správné držení těla v základních polohách na místě
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- zvládá základní taneční kroky – poskok, cval, koníčkový přeskok, přísuný krok
- dovede se pohybovat v prostoru po křivkách, v kruhu, po diagonále, jak jednotlivě, tak i v zástupu
- reaguje na základní změny tempa v hudbě – pomalu, rychle, dynamické změny – silně, slabě
- vytleská dvou-, tří- a čtyřslabičná slova a říkadla
- při improvizaci dokáže jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvárnit náměty čerpané z přírody, každodenního života, pohádkového světa

2. ročník

Žák

- dle svých schopností zvládá optimální držení těla v základních polohách ve statické a kinetické podobě
- zvládá vedený a kyvadlový švihový pohyb paží
- umí poskok, cval, koníčkový přeskok, přísuný krok, přeměnný krok, obraty a otáčky v různých krátkých kombinacích těchto kroků
- umí určit dvoučtvrťový, tříčtvrťový a čtyřčtvrťový takt a pohybem reaguje na první a poslední dobu taktu
- po prostoru se pohybuje po přímých drahách i oblých drahách jednotlivě a v zástupu
- umí citlivě reagovat na změny v hudbě: zesilování - zeslabování, zpomalování - zrychlování, pohybem reaguje na vázaný a úsečný rytmus
- se při improvizaci vyjadřuje převážně spontánně a náměty čerpá z krátkého textu, obrázku, přírody, každodenního života, umí vyjádřit náladu vycítěnou při poslechu živé hudební skladby

Učební osnovy předmětu Taneční praxe:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dokáže se prezentovat společným vystoupením před publikem při závěrečném vystoupení
- dokáže ohodnotit provedení (správné držení těla) a celkový taneční projev svých spolužáků při drobných úkolech a snaží se vyvozovat závěr pro sebe samotného

2. ročník

Žák

- žák dovede tanečně ztvárnit krátké hudební skladby, na jejichž tvorbě se i podílí a dokáže je prezentovat při veřejném vystoupení, ukázkové hodině (nejlépe na závěr školního roku)
- při práci s náčiním uplatňuje vědomosti a dovednosti nabitě v taneční přípravě
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev svých spolužáků jak v hodinách taneční přípravy nebo při tvorbě, tak z nahrávky pořízené při dětské tvorbě

3. ročník

Žák

- vyjádří pohybem náladu drobných hudebních skladeb a ztvární vlastní náměty čerpané z přírody, zvířátek, pracovních činností a pohádkových postav
- pohybuje se s náčiním
- tanečně vyjádří drobné hudební skladby pro děti
- aktivně se podílí na tvorbě a interpretaci krátkých etud a dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení zejména z hlediska správného držení těla, pohybovou fantazii a výrazovou opravdovost
- podílí se na tvorbě a interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci žákovského koncertu, taneční přehlídky či ukázkové hodině

4. ročník

Žák

- v rámci drobných etud při hodinách, se žák vyjádří pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváci, kteří pak hodnotí jejich výrazovou opravdovost a taneční provedení úkolu
- při improvizaci vyjádří náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů, vlastním, pravdivým, spontánním způsobem a uplatní získané dovednosti a vědomosti nabyté při průpravných cvičeních

5. ročník

Žák

- ohodnotí provedení vazby spolužáků z hlediska správného držení těla, souladu dynamiky pohybu, hudby a rytmu
- se prezentuje veřejně při společné choreografii na koncertě tanečního oboru, či přehlídce
- se podílí na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky, aby byly v souladu s tématem, které mu je blízké a chápe ho, a zrovna tak s hudební předlohou a je schopen podle svých možností pravdivého a přirozeného vyjádření při interpretaci
- rozezná základní taneční styly (lidový tanec, klasický tanec, současný tanec, country tanec) z DVD záznamu dětského nebo profesionálního souboru anebo se sám účastní jako divák různých tanečních představení
- zhodnotí viděné dílo (sdělnost, zda pochopil o čem bylo, které pohybové prvky se mu líbily, zda byly účelně zvoleny) a diskutuje o něm
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí (zejména z hlediska správného držení těla, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu)

6. ročník

Žák

- se velkou měrou se podílí na tvorbě choreografie – vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem choreografie a řeší v ní vztahy v rámci skupiny, pohybové a výrazové prostředky, diskutuje o kostýmech a osvětlení, spolupracuje s pedagogem
- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky, ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- účastní se veřejných tanečních vystoupení

7. ročník

Žák

- dokáže předvést výstup na dané téma, přičemž se nebojí vložit něco ze sebe a využívá získaných dovedností

- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie - používá prvky záměrně, drží se výrazové linie, jeho výraz je pravdivý, chápe téma choreografie, hodnotí dílčí výsledky své i ostatních, umí vyhodnotit, kde udělal chybu a dokáže se z ní poučit
- navštěvuje taneční představení a umí ho vlastními slovy ohodnotit – přemýšlí o choreografickém díle, vyjadřuje své pocity, dokáže říci, o čem bylo a rozpozná různé taneční styly

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- pracuje aktivně a soustředěně v hodinách
- chápe taneční umění a dokáže zhodnotit jeho kvality
- zdokonaluje svůj taneční projev na jevišti

2. ročník

Žák

- zdokonaluje svůj taneční projev a výraz na jevišti
- aktivně se zapojuje do přípravy tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže, atd.

3. ročník

Žák

- je schopný kolektivně tvořit
- hledá kolektivní souhru
- je vytrvalý, houževnatý a má vůli překonávat své chyby a nedostatky
- aktivně se zapojuje do přípravy tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže, atd.

4. ročník

Žák

- chápe taneční umění a orientuje se v jeho formách a žánrech
- aktivně se zapojuje do přípravy tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže, atd.

Učební osnovy předmětu Klasický tanec:

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá průpravná cvičení na zemi (B. Kniasseff)
- zvládá demi-plié, relevé-abaisé, battement tendu en croix, battement tendu jeté, battement frappé, přípravný cvik pro rond de jambe par terre, první port de bras, teps levé sauté

4. ročník

Žák

- zvládá battement tendu jeté en cloche, battement tendu jeté piqué, battement tendu demi-degagé, rond de jambe par terre en dehors, en dedans, battement frappé simple par terre, battement fondu par terre, battement relevé lent, grand battement jeté, první a třetí port de bras, changement de pied, échappé sauté, assemblé de coté a dívčí poklonu

5. ročník

Žák

- zvládá grand plié, preparaci k rond de jambe par terre, petit rond de jambe en air, battement développé, pas de bourré simple, I. II. III. arabesque par terre, sissone simple
- podle svých možností interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti

6. ročník

Žák

- zvládá demi-plié-relevé (na jedné dolní končetině, kročná končetina je sour le cou-de-pied devant, derrière), demi-plié s port de bras, battement tendu jeté piqué, porté o ¼ kruhu, pózy par terre: croisée devant, derrière, a la seconde, effacée devant, derrière, battement soutenu, détourné o 180, coupé, příprava na pirouette, temps lié par terre devant, derrière

7. ročník

Žák

- zvládá porté o ½ kruhu, grand battement jeté, attitude derrière, devant, pózu écartée par terre, prvky v postavení épaulement, IV. arabesque par terre, pirouettes ze IV. a V. pozice, pas balancé, pas de bourrée simple s port de bras, jeté z místa
- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby u tyče, na volnosti i v pohybu z místa s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem
- je si vědom svých pohybových možností a ví jak je rozvíjet a odstraňovat své nedostatky
- vyjadřuje se základní taneční terminologií

Učební osnovy předmětu Lidový tanec:

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- užívá tyto taneční kroky: dvojpolka, polkový krok hladký v točení, valčíkový krok, základní krok české mazurky, hladká a vyšlapávaná sousedská

4. ročník

Žák

- užívá taneční kroky: patošpičkový, poskočný, příklepový, polonézový, dvojpolku, poskoky řezankové a dvojřezankové, rejdivání

5. ročník

Žák

- používá taneční kroky: třasák, mazurkový, obkročákový, skočné, kolečkové (kolečkový trojkrok vyšlapávaný, kolečkový dvojkrok zadržovaný)

6. ročník

Žák

- užívá taneční kroky: Šotyš-polka, Maděr-polka, Mateníky-tance s proměnlivým taktem

7. ročník

Žák

- zvládá tyto taneční kroky: čardášové, klíč-jednoduchý, kombinovaný, kolesový krok křížený během do výskoku, kolesové figury-přetáčení

Učební osnovy předmětu Současný tanec:

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá opakovat po učiteli jednoduché čtyřtaktové vazby se změnou polohy těžiště v nízké a střední rovině, obsahující vedený i švihový pohyb
 - po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvalem (vpřed, stranou), v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky ve dvojicích, trojicích a skupině, dále pak v řadě, zástupu i jednotlivě vytvářejí oblé, přímé i lomené půdorysné dráhy
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo a rytmus
- umí po učiteli opakovat pomocí Orffových nástrojů dvoudobé, třídobé a čtyřdobé takty s uplatněním synkopy, tečkovaného rytmu a trioly
- zaznamená a umí vyjádřit rozdíl v tónině durové a mollové

4. ročník

Žák

- umí zopakovat po učiteli jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách (leh, sed, klek) se změnou polohy těžiště, které jsou kombinovány s vedenými, nebo švihovými pohyby periferií či vlnivý pohyb páteře
- na volnosti zopakuje po učiteli krátké, jednoduché vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin se změnou polohy těžiště na místě v různých pozicích dolních končetin

- dokáže se pohybovat po prostoru chůzí (se sníženým i zvýšeným těžištěm), během (s dostředivým i odstředivým náklonem trupu), poskočným a cvalovým krokem v kombinaci s otáčky, obraty a skoky
- umí reagovat pohybem a hrou na rytmické nástroje na různá tempa a na jejich náhlé a postupné změny
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním tečkovaného rytmu

5. ročník

Žák

- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a synkopy
- dokáže si zachovat vnitřní rytmus
- využívá základní znalosti o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém (dospěl tím k hlubšímu sebepoznání a uvědomění si vlastních pohybových možností)
- sám vytvoří krátké, několika-taktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu

6. ročník

Žák

- využívá základní znalosti o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém (dospěl tím k hlubšímu sebepoznání a uvědomění si vlastních pohybových možností)
- sám vytvoří krátké, několika-taktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu
- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky ve svislé ose na místě i z místa
- zvládá pohybové vyjádření samostatně i ve skupině
- řeší samostatně při hodinách improvizace v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu, drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

7. ročník

Žák

- dokáže pohybem reagovat na změny tempa
- pohybem reaguje na střídání pravidelných a nepravidelných rytmů
- vyjadřuje vlastním pohybem nebo ve skupinách, udrží vnitřní rytmus, zvládá vyjádření celé dynamické škály odstupňovaným napětím celého těla
- při improvizaci řeší v etudách přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly (jednotlivě i ve skupinách) a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- řeší přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly jednotlivě i ve skupinách
- využívá získané dovednosti
- dokáže citlivě pohybem vyjádřit hudbu
- hledá svůj individuální pohybový slovník
- ovládá pohyb těla z těžiště
- orientuje se ve svém těle
- vypracovává vedený pohyb, svihy, vlny, impulsy a skoky
- skrze taneční improvizaci ve dvojicích využívá práci s váhou

2. ročník

Žák

- ovládá harmonický a kultivovaný pohyb
- má schopnost se v improvizaci pravdivě vyjadřovat
- řeší samostatně i ve skupinách zadané pohybové úkoly
- orientuje se v hudebních skladbách (práce s motivem)
- aktivně si osvojuje taneční styl

3. ročník

Žák

- zdokonaluje pohyby horních a dolních končetin
- prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu
- má smysl pro přesnost a čistotu pohybu
- je vytrvalý
- učí se pohybové kázni a vůli

4. ročník

Žák

- má smysl pro krásu tance a pohybu
- chápe tanec jako neverbální vyjadřovací prostředek
- propracovává svoji vnitřní citlivost, vnímavost, představivost a tvořivost
- rozvíjí hudební a prostorové cítění
- bezpečně ovládá harmonický pohyb těla jako celku a koordinaci celého těla
- je pružný, obratný a zvyšuje svou pohyblivost
- uvědoměle a všestranně rozvíjí taneční techniku

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ- DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně dramatický obor se zabývá dramatickou přípravou, základy slovesné tvorby, prací s loutkou, hudebně hlasovou přípravou, souborovou činností a také individuální přípravou ke studiu na uměleckých školách.

Žáci se učí nejen mluvit a pohybovat se na jevišti, ale také rozvíjejí svou vnímavost, citlivost, empatii i fantazii. Zbavují se ostychu, hledají a objevují v sobě schopnost vyjadřovat své pocity a myšlenky. Alespoň primárně se seznámí s tím, co herectví obnáší. Divadlo je především velká dřina, soustředěnost, kázeň a zodpovědnost. Završením naší práce bývá účast na divadelních přehlídkách a dalších kulturních akcích.

8.1 Přípravné studium

Učební plán Přípravné dramatické průpravy:

Předmět	PDP
Přípravná dramatická průprava	2
Celkem	2

Učební osnovy předmětu Přípravná dramatická průprava

Žák

- orientuje se v prostoru (jeviště, hlediště)
- je schopen vytleskat jednoduchá rytmická cvičení
- používá základní literaturu pro děti
- provádí jednoduchá artikulační a dechová cvičení
- dokáže zahrát jednoduché rytmy na Orffovy nástroje
- seznamuje se s loutkou či zástupnou rekvizitou

8.2 Studijní zaměření Literárně - dramatický obor

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Dramatická průprava	1,5	1,5					
Pohybová a hlasová průprava			2	2	2	2	1
Práce s textem a přednes			1,5	1,5	1	1	1
Celkem	1,5	1,5	3,5	3,5	3	3	2

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Divadelní průprava	1	1	2	2
Práce s textem a přednes	1	1	2	2
Celkem	2	2	4	4

Učební osnovy předmětu Dramatická průprava

Dramatická průprava pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo. Je zaměřena na sociální a osobnostní rozvoj jedince. Díky tomu je žák schopen rozvíjet své umělecké vnímání.

I. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- udrží jednoduchý rytmus a dynamiku
- dokáže vnímat prostor a orientuje se v něm
- umí se vyjádřit mimickým pohybem na dané téma
- ovládá jednoduché artikulační cvičení
- je schopen vyjádřit svůj vlastní názor v krátké etudě
- umí se pohybovat v prostoru a dokáže v něm respektovat ostatní členy
- dokáže vyjádřit fantazii a emoce v kolektivní práci

Učební osnovy předmětu Pohybová a hlasová příprava

Pohybová a hlasová příprava vede žáka k propojení hlasu a pohybu a rozvíjí tak schopnost týmové spolupráce a komunikace. Žák zdokonaluje své dovednosti a vnímá své tělo a hlas, jako nástroj, s kterým je potřeba stále pracovat.

I. stupeň základního studia

3. - 4. ročník

Žák

- umí dechová a artikulační cvičení uplatňovat při práci s mluveným slovem
- zvládá prostorové cvičení
- uvědomuje si správné držení těla
- je schopen přizpůsobit své jednání změně
- koordinuje pohyby se zvukem a reaguje na podněty druhých
- umí zacházet s rekvizitou či loutkou

5. - 6. ročník

Žák

- umí navázat v jednoduchých artikulačních cvičeních a pohybových etudách kontakt s partnerem
- dokáže vyjádřit pohybem vztah ke svému partnerovi na dané téma

- uvědomuje si v krátkých etudách své výrazové možnosti
- dokáže uplatnit správné technické návyky ve slovním vyjádření (tzn. dechová opora o bránici a neustálá aktivace mluvidel)
- je schopen pohybové improvizace na daný hudební nástroj nebo námět

7. ročník

Žák

- vědomě pracuje s navyklými odbornými mluvními dovednostmi
- je schopen použít hlas a tělo v situacích dramatické tvorby i v běžném životě
- dokáže propojit všechny složky (pohybové, dramatické a hlasové)
- dokáže pojmenovat své úspěchy a neúspěchy
- dokáže zpracovat svůj vlastní zážitek pomocí pohybové improvizace

Učební osnovy předmětu Práce s textem a přednes

Jedná se o předmět, který je zaměřen na práci s textem a jeho interpretací.

I. stupeň základního studia

3. - 4. ročník

Žák

- dokáže fixovat správné držení těla
- umí rozlišit charakter jednotlivých postav v daném textu
- dokáže v artikulačních a dechových cvičeních použít správný dech (dýchání do bránice)
- je schopen uplatnit zvládnuté mluvní dovednosti
- je schopen použít jednoduché výrazové prostředky

5. - 6. ročník

Žák

- je schopen interpretace autorské tvorby
- umí provést rozbor textu
- zvládne vyprávět krátký příběh
- dokáže obhájit svůj interpretační postoj
- chápe rozdíly mezi komedií, tragédií, satirou a melodramem
- umí písemně vytvořit krátké literárně - dramatické tvary

7. ročník

Žák

- zvládá práci na dramatickém výstupu (monolog, dialog)
- je schopen vybrat si předlohu pro individuální tvorbu (próza, poezie, dramatický text)
- dokáže daný text rozpohybovat v prostoru
- dokáže kriticky hodnotit nejen sebe, ale i své partnery

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen rozboru divadelní hry
- dokáže zařadit jednotlivá díla do odpovídajících žánrů
- zvládne prezentaci formou verbálního vyjádření
- aktivně pracuje na zvýšení technické úrovně přednesu
- je schopen sebekritiky

3. - 4. ročník

Žák

- dokáže samostatně vybrat vhodnou předlohu pro její tvorbu a způsob její prezentace
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých
- je schopen sebereflexe
- je schopen uchopit téma a použít prostředky
- dokáže ohodnotit dramatické nebo literární dílo

Učební osnovy předmětu Divadelní průprava

Žáci se seznamují s postupy při tvoření kolektivní divadelní tvorby. Podílí se na realizaci jednotlivých složek divadelní inscenace.

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- dokáže použít verbální a neverbální komunikaci
- využívá schopnost srozumitelně vyjádřit své pocity na dané téma
- chápe stavbu jednoduché dramatické situace a dokáže ji interpretovat
- dokáže zaujmout diváka

3. - 4. ročník

Žák

- je schopen improvizace na dané téma
- dokáže pracovat na charakteru jevištních postav
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru
- je schopen přijmout zodpovědnost za výsledek společné tvorby
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, který je přizpůsoben potřebám žáka.

Do této kategorie jsou žáci zařazováni ředitelem školy na doporučení rodičů a učitele a na základě posudku pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra.

Naše škola může těmto žákům nabídnout bezbariérový přístup.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně talentovaní mají možnost výuky podle individuálního učebního plánu s rozšířeným počtem hodin, který navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy.

Žák může být takto vyučován na základě talentové zkoušky před komisí, která je složena z pedagogů ZUŠ a ředitele školy. Pokud je rozšířená výuka doporučena, je třeba vykonávat ověřovací komisionální zkoušku před začátkem každého pololetí.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady hodnocení

- cílem vzdělávání na ZUŠ je rozvoj osobnosti žáka
- cílem hodnocení je poskytnout žákům i rodičům zpětnou vazbu, podnítit snahu o zlepšování studijních výsledků žáků, zdokonalování se v domácí přípravě
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolě
- zohledňujeme sociální podmínky a zdravotní stav žáka

Kritéria pro hodnocení

- domácí příprava a práce v hodině
- interní i veřejná vystoupení, výstavy
- příprava na soutěže a přehlídky
- postupové zkoušky
- písemné práce, referáty, ústní zkoušení

Způsob hodnocení

- a) průběžné
- b) vysvědčení
- c) postupové zkoušky u hudebního oboru

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení zpracováváme podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Hodnotíme tyto oblasti:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům
- spolupráce s rodiči
- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům